

415/2023

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága

.....1..... sz. napirend

ELŐTERJESZTÉS

A Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság
2023. augusztus 14-i rendes ülésére

Tárgy: Javaslát tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulás megadására mikroparkok kialakításához

Előterjesztő: Sárkány Csilla / vezérigazgató
Készítette: Csete Zoltán műszaki igazgató/Rév8 Zrt.
A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni.
A döntés elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal

Érkez: 2023 AUG 09.	Szám: 02/173-2/2023	
Melléklet:	Ügyintéző: Goda K.	Előzmény: EA

Mellékletek:

1. melléklet: Magdolna és Szigetvári utcai mikroparkok terve (tervező: Nagy Adrienn okl. tájépítész mérnök)
2. melléklet: Nap és Népszínház utcai mikroparkok terve (tervező: D1618 Műhely)
3. melléklet: Molnár Ferenc téri mikropark terve (tervező: Lőrincz Áron/MOME)

Tisztelt Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

I/A. 2022 évi Részvételi költségvetés

A Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő testület 220/2022. (IX.22.) számú határozatában döntést hozott a 2022 évi Részvételi költségvetés által támogatott projektekről. Mindhárom körzetében első helyen végzett a „Mikroparkokkal a nyári hőség ellen” projektterv.

A terv célja, hogy kísérleti jelleggel olyan magasságyásokat telepítsen az önkormányzat, amelyek egyszerre szolgálnak ülőfelületként és nyújtanak árnyékot a közlekedőknek, azokon a területeken, ahol a sűrű közműhálózat megnehezíti a talajkapcsolatos fák telepítését. Az I. körzetben 291, a II. körzetben 152, míg a III. körzetben 219 szavazatot kapó ötlet megvalósítására biztosított összeg körzetenként bruttó 6.000.000.- Ft.

I/B. Rév8 Zrt. megbízása

A projekt lebonyolításával a feladat városfejlesztési jelentőségére és a kis léptékű beavatkozások megvalósításának meglévő gyakorlatára tekintettel a Józsefvárosi Önkormányzat a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság 12/2023 (I.30) számú határozata szerint a Rév8 Zrt-t bízta meg. Rév8 Zrt. feladata az átalakítások terveinek elkészítése, azok egyeztetése az érintett intézményekkel és helyi közösségekkel, a megvalósításhoz szükséges hatósági engedélyek megszerzése, a kivitelezés lebonyolítása, és a projekthez kapcsolódó kommunikációs feladatok ellátása.

ÉRKEZETT

2023 AUG 09. 11:00

I/C. Mikroparkok tervezése

A feladat előkészítése során Rév8 Zrt. öt helyszínen javasolja mikropark létrehozását. A helyszín kiválasztásnál szempont volt, hogy mindhárom körzetben legalább egy, zöldfelülettel rosszul ellátott, városfejlesztésben eddig nem érintett terület kerüljön kiválasztásra. További szempont volt helyi közösség vagy intézmény közelsége, ami javítja a mikropark kihasználtságát.

Körzet		Helyszín	Kapcsolódó intézmény
I. körzet	Palotanegyed, Csarnok negyed, Corvin negyed	Magdolna u. 2	Nem Adom Fel Kávézó, Százszorszép tagóvoda
		Nap u. 1.	Józsefvárosi Múzeum
II. körzet	Népszínház negyed, Magdolna negyed, Kerepesdűlő	Népszínház u. 26.	Pneuma Szöv. - KÖME
		Szigetvári u. 1.	Biztos Kezdet Gyerekház
III. körzet	Losonci negyed, Orczy negyed, Tisztviselőtelep, Ganz negyed és Százados negyed	Molnár Ferenc tér 4.	Lehetőségek tere

Az ötletbeküldő által javasolt helyszín a Baross utca 113-119/A előtti nagy parkolóterület megvizsgálásra került a projekt előkészítése során. Ebben a parkolóban jelenleg több, mint 30 gépjármű parkolhat, ezért két parkolóhely mikroparkká alakítása nem lenne elegendő ahhoz, hogy egy kellemes, valódi megpihenésre alkalmas tér alakuljon ki. Az ötletgazda elfogadta az érvelést azzal, hogy hosszú távon megfontolandó egy nagyobb, parkszerű zöldfelület létrehozása ezen a területen, amire a terület adottságai egyébként lehetőséget nyújtanak, de a Részvételi Költségvetés kereteibe ekkora volumenű projekt nem fér be.

I/D Mikroparkok részletes ismertetése

Magdolna utca 2. - Nem Adom Fel Kávézó, Százszorszép tagóvoda

A két szervezet között korábban is volt együttműködés, a közös mikropark lehetőséget ad ennek erősítésére. A megépülő parkban bemutatásra kerülhetnek a gyerekek alkotásai, az ülőfelület lehetőséget biztosít rövid idejű megpihenésre. A Magdolna-negyed forgalomcsillapításával változik az utca parkolási rendje, és lassul a járművek sebessége, ezzel biztonságosabbá válik az utca, ami különösen fontos lehet az óvoda és a Nem Adom Fel Kávézó sérülékenyebb csoportjainak. A kialakítás lehetővé teszi a Nem Adom Fel Kávézó számára érzékenyítő foglalkozások megtartását, a mikropark kerekesszékekkel is használható lesz. A természeti nevelés fontos az óvoda életében, melyre a mikropark növényeinek megismerése és gondozása is további lehetőséget ad majd. Az utca napjárásának köszönhetően külön árnyékolásra nincs szükség. Az intézmény körüli aktív közösség szerepet vállal majd a mikroparkok fenntartásában.

Nap utca 1. – Józsefvárosi Múzeum

Az újonnan létrejövő szervezet számára információs és kiállítótérként szolgál majd az épülő mikropark. A kétoldali parkolás megszűnésével egy tágasabb, kellemesebb tér jön létre a Nap utcán, a mikroparkban lehetőség nyílik majd alkalmanként szabadtéri múzeumpedagógiai foglalkozás vagy egyéb rendezvények megtartására is. Emellett a mikropark kapcsolatot teremt majd a Józsefvárosi múzeum épülete, és a szemközti rendezvénytérként szolgáló helyisége között is. A kialakítás lehetőséget biztosít árnyékoló rögzítésére, amit a projekt keretében igény szerint biztosít az Önkormányzat. A Nap utca kopárságában megjelenő zöldfelület kellemes megpihenési pont lehet a városlakók életében.

Népszínház utca 26. – Pneuma Szöv – KÖME

A Pneuma Szöv – KÖME idén költözik be új irodájába a Népszínház utca 26. szám alatti épület önkormányzati helyiségébe, ahol egy aktív, nyitott közösségi teret hoznak létre. A mikroparkban információs és kiállítófunkciók jöhetnek létre, illetve a park helyszíneként szolgálhat kisebb kulturális programok megszervezésére is. A kialakítás lehetőséget biztosít árnyékoló rögzítésére, amit a projekt keretében igény szerint biztosít az Önkormányzat.

Mivel a Népszínház utca parkolósávja a Fővárosi Önkormányzat kezelésében van, közútkezelői hozzájárulást a mikropark kialakításához a Budapest Közúttól kell kérelmezni, a kerület ez esetben csak tulajdonosi hozzájárulást adhat.

Szigetvári utca 1. – Biztos Kezdet Gyerekház

Az intézmény fontos helyszín a környékbeli kisgyermekes családok számára, a Magdolna negyed forgalomcsillapításával itt is változik a forgalmi rend, csökken a gépjárművek sebessége, biztonságosabbá válik az utca. A mikropark egy védett teret nyújt majd a Gyerekházba járóknak, egy színes, izgalmas, árnyas és zöld tér kialakításával, ami biztonságot teremt az épület és az úttest között. Az utca napjárásának köszönhetően külön árnyékolásra nincs szükség. A Gyerekház körüli közösség aktív szerepet vállal majd a mikropark fenntartásában, a növények gondozásában.

Molnár Ferenc tér 4. – Lehetőségek tere

A Lehetőségek tere kulturális és közösségi térként használhatja majd a mikroparkot, valamint a megvalósítás során egy workshop-sorozat keretében előkészítették a korábbi Colonia Herbaria projektjük kültéri adaptációját is, melynek során a résztvevők kiválaszthatták a saját növényeiket és az ahhoz tartozó üzeneteiket, amik meg fognak jelenni a mikroparkban. A kialakítás lehetőséget biztosít árnyékoló rögzítésére, amit a projekt keretében igény szerint biztosít az Önkormányzat.

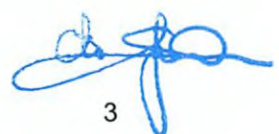
Egy-egy mikropark két parkolóhelynek megfelelő területen jön létre, így a beavatkozással mintegy 10 db gépjármű parkoló szűnik meg.

A mikroparkok részletes tervei az előterjesztés mellékletét képezik.

II. A betérjesztés indoka

A mikroparkok megépítéséhez szükséges az Önkormányzat tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulása.

Az előterjesztés tárgyában a döntés meghozatala a Tisztelt Bizottság hatásköre.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja, hogy a Képviselő-testület 220/2022. (IX.22.) számú döntésének megfelelően, a 2022 évi Részvételi költségvetés által támogatott projektek közül a „Mikroparkokkal a nyári hőség ellen” elnevezésű projektterv megvalósuljon.

A döntésnek az Önkormányzatot érintő pénzügyi hatása nincs.

IV. Jogszabályi környezet

A Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság hatásköre a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat vagyonáról és a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 66/2012. (XII. 13.) önkormányzati rendelet 17. § (2) bekezdésén („A képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló önkormányzati rendeletben meghatározott bizottság a tulajdonosi joggyakorló a közúti közlekedésről szóló törvényben meghatározott tulajdonosi hozzájárulás esetében.”), valamint a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2014. (XI. 06.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 7. melléklet 4. pont 4.1.1. alpontján alapul, amely szerint a Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság dönt a „közúti közlekedésről szóló törvényben meghatározott tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulások megadásáról, megtagadásáról vagy a határidő hosszabbításáról, az Önkormányzati tulajdonú és kezeléssű utcák meglévő közmű törzshálózataira történő csatlakozásokkal kapcsolatos kérelmek kivételével”.

A tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulás a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 36-43. §§-ain, valamint a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet melléklet 2. pont 2.3. alpontján alapul.

A közútkezelői hozzájárulások kiadása a jegyző (főjegyző) feladatkörébe tartozik.

Az útkezeléssel kapcsolatos hozzájárulások kiadásánál mérlegelni kell

- a közúti forgalom lefolyására,
- a közúti forgalom biztonságára, valamint
- a közút állagára

gyakorolt hatást.

A közútkezelői intézkedések főbb csoportjai:

- a közút állagát érintő beavatkozások engedélyezése,
- a közút nem közlekedés célú igénybevételének engedélyezése,
- a közút közlekedési célú rendkívüli igénybevételének engedélyezése (pl. meghatározott ösztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó jármű¹, veszélyes árut szállító jármű, lánctalpas, vagy a burkolatot egyébként rongáló jármű),
- a közút melletti ingatlanok használatával összefüggő (belterületen - a közút mellett - ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, valamint a szabályozási tervben szereplő, közlekedési,

közműépítési területen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezése, bővítése során²⁾ hozzájárulások kiadása és nyilatkozatok megtétele,

- a helyreállítási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 60. §-a, az SZMSZ 30. § (1) bekezdése értelmében a döntés egyszerű többséget igényel. Az Mötv. 46. § (1) bekezdése és a 60. §-a, valamint az SZMSZ 13. § (2) bekezdése alapján az előterjesztést a Bizottság nyilvános ülésen tárgyalja.

Fentiek alapján kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottságának

...../2023. (.....) határozata

tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulás megadására mikroparkok kialakításához

A Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság úgy dönt, hogy

1. tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulását adja mikroparkok kialakítására az alábbi helyszíneken

- a) Bp. VIII. Magdolna utca 2. szám előtti parkolósáv
- b) Bp. VIII. Nap utca 1. szám előtti parkolósáv
- c) Bp. VIII. Szigetvári utca 1. szám előtti parkolósáv
- d) Bp. VIII. Molnár Ferenc tér 4. szám előtti parkolósáv

az alábbi feltételekkel:

a) jelen tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulás a kivitelezőt nem mentesíti az építéshez szükséges egyéb szakhatósági és hatósági engedélyek beszerzése alól,

b) jelen tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulás a Bp. VIII. Magdolna utca 2., a Molnár Ferenc tér 4., a Nap utca 1., a Szigetvári utca 1. előtti két parkolóhelynyi területre terjed ki,

c) jelen tulajdonosi és közútkezelői hozzájárulás csak az engedélyező szervek, szakhatóságok előírásainak maradéktalan betartásával, a döntés napjától számított 2 évig érvényes.

2. tulajdonosi hozzájárulását adja mikropark kialakítására a Bp. VIII. Népszínház utca 26. szám előtti parkolósávban az alábbi feltételekkel:

a) jelen tulajdonosi hozzájárulás a kivitelezőt nem mentesíti az építéshez szükséges egyéb szakhatósági és hatósági engedélyek beszerzése alól,

b) jelen tulajdonosi hozzájárulás a Bp. VIII. Népszínház utca 26. előtti két parkolóhelynyi területre terjed ki,

c) jelen tulajdonosi hozzájárulás csak az engedélyező szervek, szakhatóságok előírásainak maradéktalan betartásával, a döntés napjától számított 2 évig érvényes.

Felelős: 1-2. pont esetén polgármester

Határidő: 1-2. pont esetén 2023. augusztus 14.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Rév8 Zrt., Gazdálkodási Ügyosztály

A lakosság széles körét érintő döntések esetén javaslata a közzététel módjára
nem indokolt hirdetőtáblán honlapon

Budapest, 2023. augusztus 08.

Sarkány Csilla / vezérigazgató

KÉSZÍTETTE: RÉV8 ZRT.

LEÍRTA: CSETE ZOLTÁN

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

JOGI KONTROLL:

ELLENŐRIZTE:

DR. LEHOCZKY BALÁZS
ALJEGYZŐ

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

DR. SAJTOS CSILLA
JEGYZŐ

JÓVÁHAGYTA:

CAMARA-BERECZKI FERENC MIKLÓS
A VÁROSÜZEMELTETÉSI, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI ÉS
KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁG ELNÖKE

1. n. tervrajz

Józsefváros Mikroparkok Tájépítészeti Kiviteli terv

1086 Budapest Magdolna utca (HRSZ 35396)
1086 Budapest Szigetvári utca (HRSZ 35498)

Megrendelő: Rév 8 Zrt
1082, Budapest, Baross utca 63-67

Felelős tervező: Nagy Adrienn, Wildscape Projects Studio
1184, Budapest, Mikszáth Kálman utca 10A

8

Tartalom

1.0 Tervezői nyilatkozat	4	4.0 Épített elemek	10
2.0 Tervezési előzmények, alapadatok	5	4.1 Anyaghasználat, bútorok	10
3.0 Tájépítészeti koncepció	6	5.0 Zöldfelületek	11
3.1 Szácsszorszép Óvoda és Nem Adom Fel	6	6.1 Növényalkalmazás és fenntartás	11
3.2 Biztos Kezdet Gyerekház	8		

Függelék Előzetes kiviteli rajz

Rajzsám: 1019_WP_901
Dátum: 2023 Június
Tervszakasz: Kiviteli tervek

1.0 Tervezői nyilatkozat

Felelős tájépitész tervező:

Név: Nagy Adrienn Judit

Jogosultsága: Okl. tájépitész mérnök

Kamarai száma: K01-5320

Tervezési terület címe:

1086, Budapest, Magdolna utca HRSZ
35396

1086, Budapest, Szigetvári utca HRSZ
35498

Tervezési terület védettsége:

Nem védett

Tervezett építési tevékenység megnevezése:

Mikropark kivitelezése, a Százsorszép Óvoda előtt, illetve a Szigetvári utcában a Biztos Kezdet Gyerekház előtti területen. A Terv opcionálisan javasolja, a forgalomcsillapítás részeként, a Magdolna utcában, a Gyerekház előtti mikroparkhoz kapcsolódóan 3 ültetődény kihelyezését is. A terv kiemelt ágyásokban történő zöldfelületek létesítését foglalja magában, de engedély köteles tevékenység nem történik. A terv nem érinti az útszegélyeket, térvilágítást és közműhálózatot sem, fakivágás nem történik.

Tervezői nyilatkozat

Alulírott tervező kijelentem, hogy a fenti tárgyú tervdokumentáció készítése során az 1997. évi LXXVIII. Tv. (ÉTV), a 253/1997. (XII. 20.) kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről, az építészeti és építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet rendelete betartásával, az érvényben lévő szabványok és műszaki előírások, a tűzrendészeti és az építkezésre vonatkozó egyéb hatósági előírások betartásával készítettem el.

Továbbá nyilatkozom, hogy

- a tervezett kertépítészeti-műszaki megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, általános érvényű és eseti előírásoknak.

- a jogszabályokban meghatározottaktól eltérés nem szükséges.
- a vonatkozó nemzeti szabványtól eltérő műszaki megoldás

alkalmazására nem került sor a tervdokumentáció elkészítése során.

- az építmény tervezésekor alkalmazott műszaki megoldás az Étv. 31. § (1) bekezdés c)–e) pontjában és (5) bekezdésben meghatározott követelményeknek megfelel.
- a tárgyi műszaki tervdokumentáció elkészítéséhez szükséges tervezői jogosultsággal rendelkezem.

Budapest, 2023. június

Nagy Adrienn

Nagy Adrienn
Felelős tájépitész

2.0 Tervezési előzmények, alapadatok

Jelen dokumentációt a megbízó Rév 8 Zrt megbízásából készítettem el.

A tervezett beruházás a 1086 Budapest, Magdolna utca 35396 és Szigetvári utca 35498 helyrajzi számú közterületeket érinti.

A megbízótól adatszolgáltatásként kaptam a földhivatali telekhatárokat is ábrázoló kerületi helyszínrajzot, illetve forgalomcsillapítási tervet.

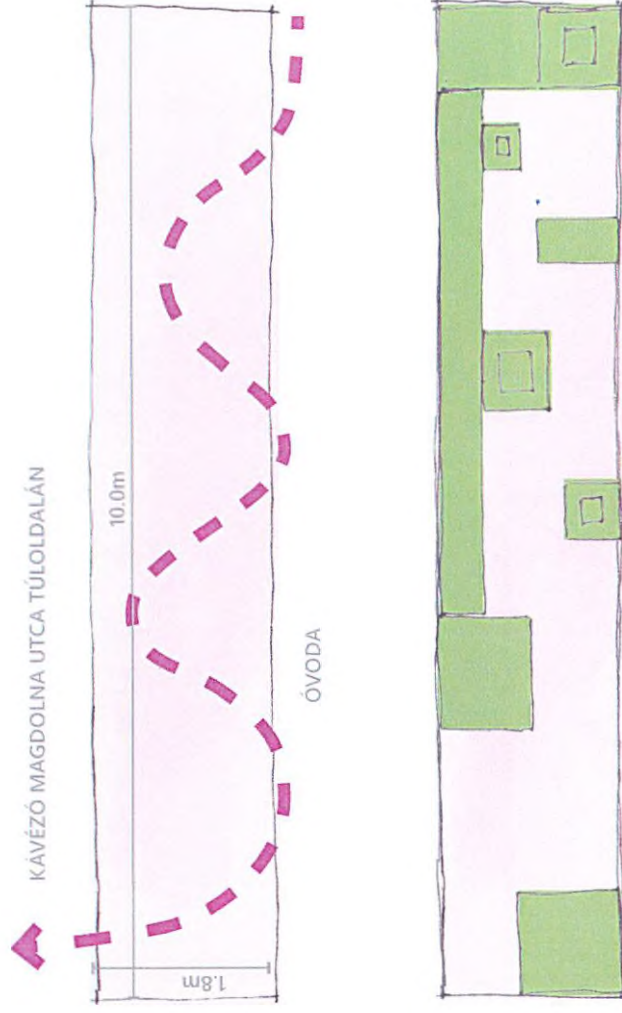
1 Tervezési területek

3.0 Tájépítészeti koncepció

3.1 Szászorszép Óvoda és Nem Adom Fel

A tájépítészeti koncepció célja, hogy olyan mikroparkokat hozzon létre, melyek képesek megmutatni, hogyan lehetnének a városok, Józsefváros, a Magdolna utca természetesebb, zöldébb. Emellett, reflektálva az adott helyszínekre cél a felhasználók, ezen belül különösen a gyerekek megszólítása, számukra egy kellemes, játékos, biztonságos megérkezés biztosítása az intézményekbe.

A Szászorszép Óvoda előtti park igyekszik kapcsolatot teremteni a szembenlévő Nem Adom Felkávézóval is. A felhasználói igények alapján cél egy zöld, természetes, barátságos mikropark kialakítása, melyet kiállítótérként is használhatnak, főleg a gyerekek kiállítására.

[Handwritten signature]
12

BUDAPEST VIII. KERÜLET MIKROPARKOK

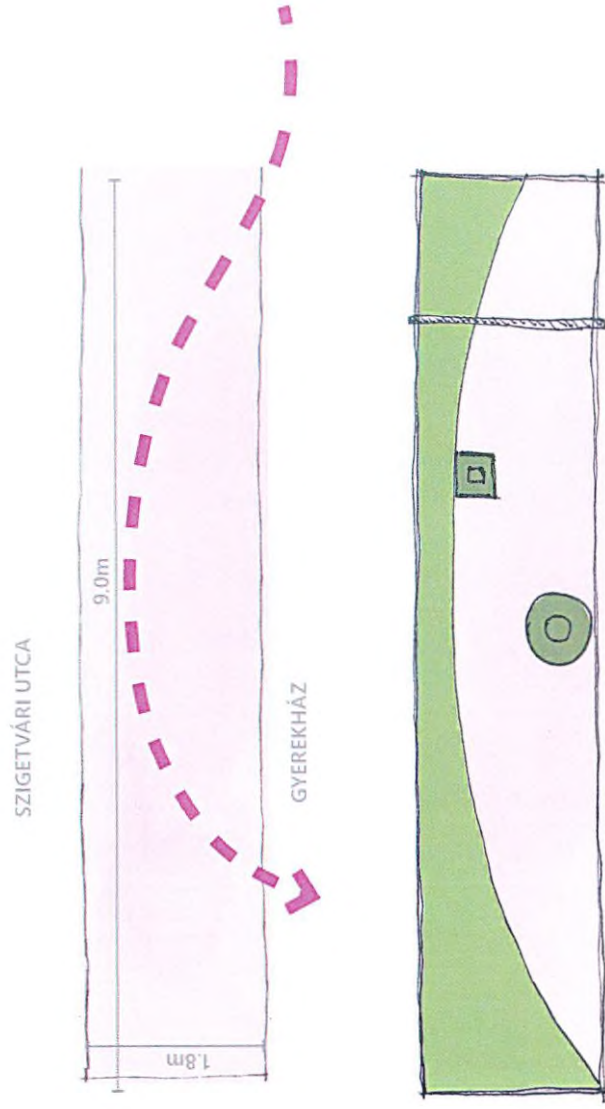

Handwritten signature and the number 17.

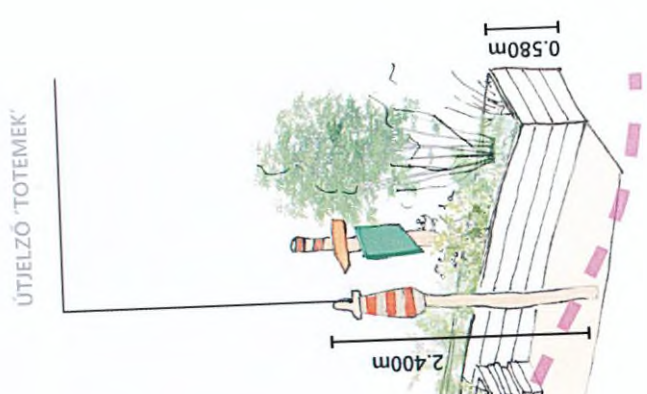
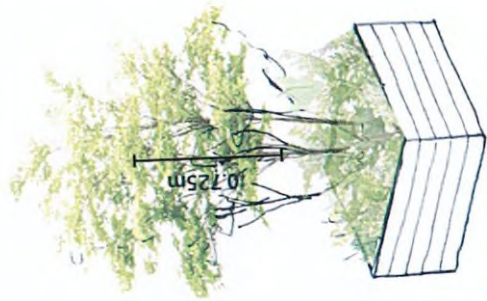
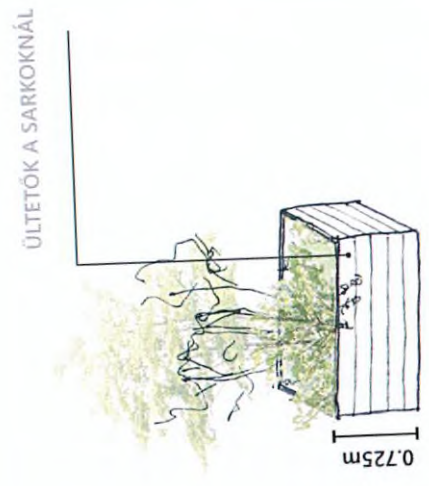
3.2 Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház előtti park a felhasználói igények alapján cél egy zöld, természetes, játékos mikropark lesz, mely egyben felhívja a figyelmet a gyerekház tevékenységére, ezáltal még több, akár rászoruló kerületi lakos értesülhet, veheti igénybe a szolgáltatásukat.

A terv opcionálisan tartalmazza a Magdolna-Szigetvári utca kereszteződésében, a forgalomcsillapítási tervek részeként 3 nagy méretű ültetőedény elhelyezését.

[Handwritten signature]

15

4.0 Épített elemek

4.1 Anyaghasználat

Magaságysok

Anyaghasználat tekintetében elsődleges szempont volt a fenntarthatóság, illetve a megrendelői-felhasználói igényekhez illő anyagok választása, melyek költséghatékonyak mind kivitelezésükben, mind fenntartásukban. Ennek tükrében az elsődlegesen javasolt anyag a magaságysok elkészítésére a fa, mint jól megmunkálható, rugalmasan alakítható anyag. Ezen belül, a fenntarthatóság és tartósság miatt javasolt Telifa termékek használata. Ezek speciális teltrési eljárásokkal rendelkeznek, így további kezelés nélkül is tartósak korhadás ellen. A fa ültetőkben továbbá javasolt öntapadó, geotextiliával kasírozott felületzáró lemez ragasztása is.

A fa ágyásokat egészítik ki a beton emelőgyűrűkből egymásra elcsúsztatva, játékosan lerakható ültetők. Ezek négyzetes és kör alaprajzi formában is kaphatók.

Rétegrend

Az ültetőedényekben az alábbi ültetőközeg rétegrend javasolt:

- geotextília
- 10cm andezit zúzottkő Z8/12
- 30cm + föld, komposztal, trágyával keverve

Aszfaltfestés

Az ültetőedényeket a mikroparkon belül javasolt kiegészíteni aszfaltfestéssel is. Ehhez alkalmas termék lehet pl. a Mapei Urban TNS Extreme vagy hasonló.

6.0 Zöldfelületek

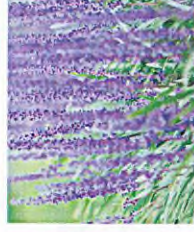
Növényalkalmazás és fenntartás

A tájépítészeti koncepcióhoz illeszkedően a növényalkalmazás során a biodiverzitás és az alacsony fenntartási igény a fő szempontok. Emellett fontos a terület lehetőségeihez illeszkedve változatos textúrák és formák bemutatása.

A tervezett növényfelületeket 7.5cm mély zúzott kő Z4/8 mulccsal kell takarni.

Öntözést a felhasználók vállalták.

Biztos Kezdet Gyerekház

Százsorszép és Nem Adom Fel

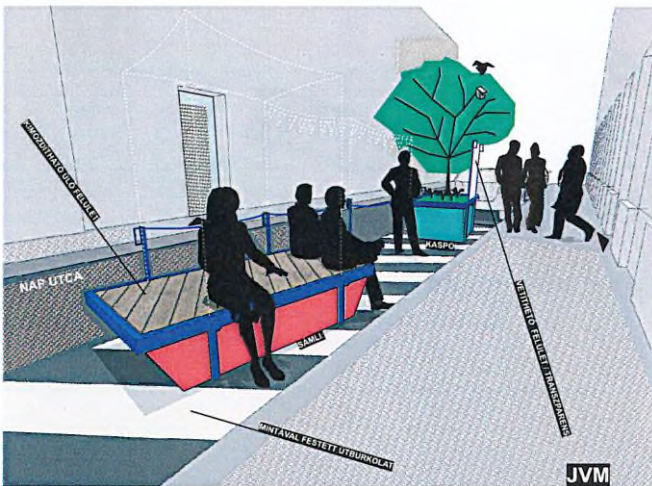
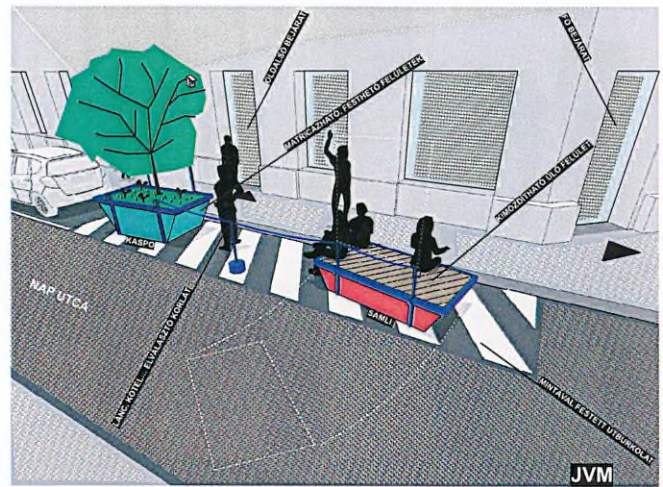
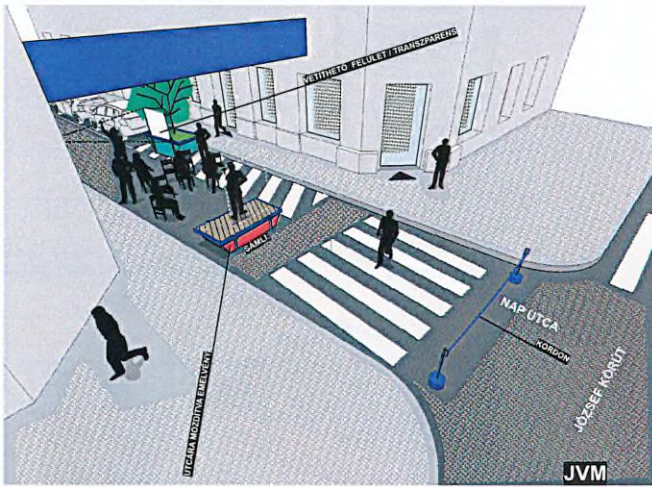
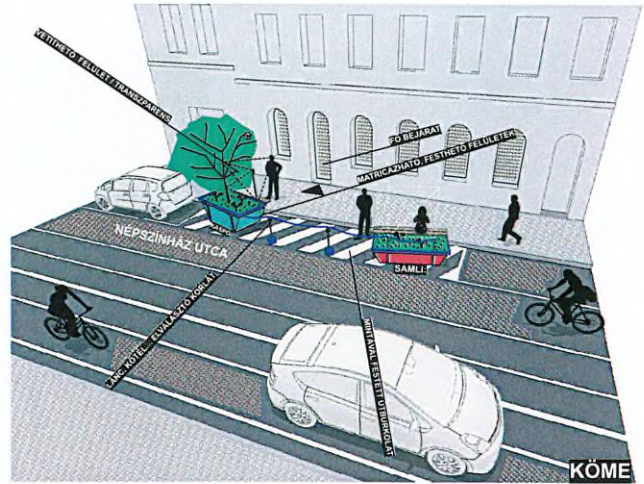
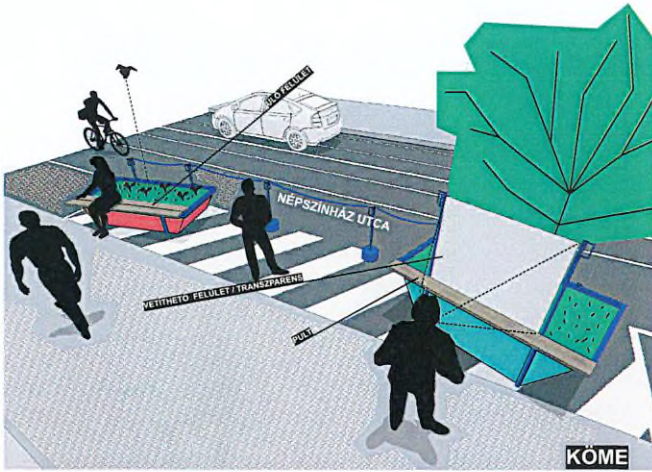

Hársfa utca 40
Budapest
1074
+36 (70) 41 4884

www.wildscapeprojects.com

A blue ink handwritten signature is written over the website address. Below the signature, the number "19" is written in blue ink.

MIKROPARK // MŰSZAKI LEÍRÁS

Környezet /
A RÉV8 Mikropark projekt keretében két helyszínhez készítettünk olyan közteri elemeket, melyek ideiglenesen átalakítják a parkolóhelyek megszokott használatát és zöld felületekkel, közteri funkciókkal töltik meg az aszfaltozott felületeket. Mindkét helyszínen két egymást követő parkolóhely (10m2) elfoglalására van lehetőségünk, melyek hosszú keskeny sávként ekelődnek a vele párhuzamosan futó járdá és út közé. Továbbá mindkét esetre jellemző a szomszédos autós forgalomból adódó zaj és veszélyhelyzet, melyre szükséges volt külön figyelmet szentelnünk. Olyan felületekkel kísérletezünk, ami az utcatesztiváló, közteri kiállítások és a városlakók mindennapi használatát is támogatja, miközben időről időre elmozdítható zöldfelületeket és bútorokat is biztosít. A mikroparkok egy-egy aktív kulturális és civil szervezet közvetlen környezetében valósulnak meg, így a mindennapi közteri használat dinamikájával együtt formálják az installációt és közvetlenül tudják a tapasztalatokat az üzemeltető felé.

KÖME (Kulturális Örökség Menedzserek Egyesülete) /
Az Egyesület székhelye jelenleg a Karácsony Sándor utca középső szakaszán található. Pezsgő utcai élet, így sok gyalogos és jelentős járműforgalom jellemzi. A szervezet nagy üveges portálja aktív és közvetlen kapcsolatot lefektet a közszülő mikroparkkal.

Józsefvárosi Múzeum /
A helyszín a József körútra merőleges Nap utca torkolatánál található, két különböző dinamikájú közter találkozásánál. Itt egyszerre érezhető a szabványos láncos konténerok közt találunk. Ezeket a konténereket újragondolva, átalkatva akár többcélú, közterületen jól működő elemeket is kaphatunk, melyek új funkcióikkal kiegészülve megtartják a korábbi közteri használatból hozott előnyeket: a környezeti és használati hatásokkal szembeni ellenállóságot, a robusztus de kompakt kivitel, valamint a jó mobilitási infrastruktúrát. Új kiegészítő funkciókkal és színezetükkel pedig a helyi igényekhez és az adott környezethez alakíthatók.

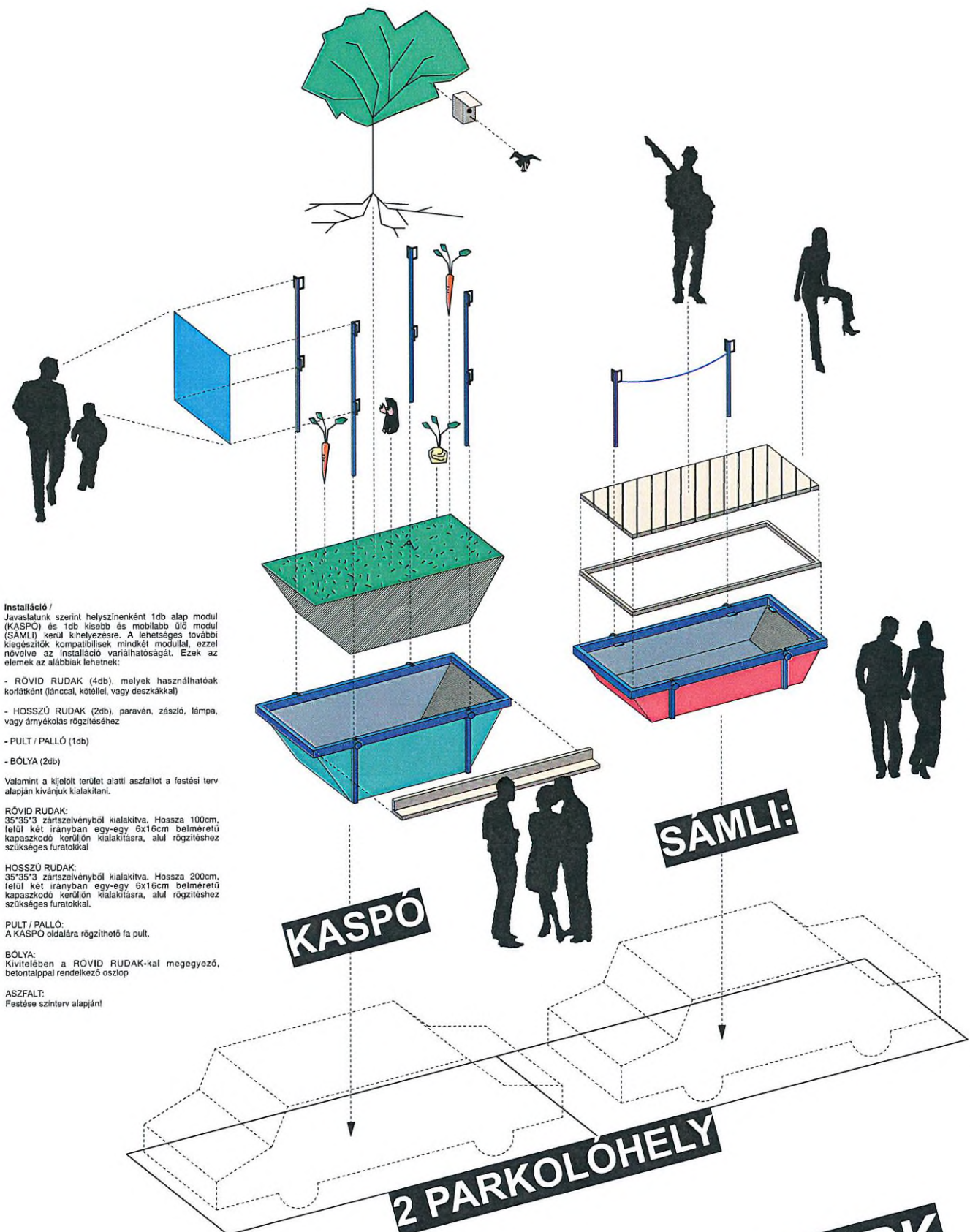
Konceptió /
Akár fás-száru növényzet elhelyezéséhez is alkalmas ültetőközeget akartunk létesíteni. Erre optimális méretű és kivitelű tároló-alkalmatlóságot a szabványos láncos konténerok közt találunk. Ezeket a konténereket újragondolva, átalkatva akár többcélú, közterületen jól működő elemeket is kaphatunk, melyek új funkcióikkal kiegészülve megtartják a korábbi közteri használatból hozott előnyeket: a környezeti és használati hatásokkal szembeni ellenállóságot, a robusztus de kompakt kivitel, valamint a jó mobilitási infrastruktúrát. Új kiegészítő funkciókkal és színezetükkel pedig a helyi igényekhez és az adott környezethez alakíthatók.

MINTÁZAT

01/ LÁTVÁNYTERVEK

MIKROPARK
MEGBÍZÓ: RÉV8
TERVEK/ D1618 MŰHELY +
KORNAI-VARGA DÁVID + KUKUCSKA GERGŐ
2023

[Handwritten signature]
20

Installáció /
 Javaslatunk szerint helyszínenként 1db alap modul (KASPO) és 1db kisebb és mobilabb ülő modul (SAMLI) kerül kihelyezésre. A lehetséges további kiegészítők kompatibilitásuk mindkét modulal, ezzel növelve az installáció variálhatóságát. Ezek az elemek az alábbiak lehetnek:

- RÖVID RUDAK (4db), melyek használhatóak korlátként (láncsal, kötéllel, vagy deszkákkal)
- HOSSZÚ RUDAK (2db), paraván, zászló, lámpa, vagy árnyékolás rögzítéséhez
- PULT / PALLÓ (1db)
- BÖLYA (2db)

Valamint a kijelölt terület alatti aszfaltot a festési terv alapján kívánjuk kialakítani.

RÖVID RUDAK:
 35°35'3" zártszelvényből kialakítva. Hossza 100cm, felül két irányban egy-egy 6x16cm belméretű kapaszkodó kerüljön kialakításra, alul rögzítéshez szükséges furatokkal.

HOSSZÚ RUDAK:
 35°35'3" zártszelvényből kialakítva. Hossza 200cm, felül két irányban egy-egy 6x16cm belméretű kapaszkodó kerüljön kialakításra, alul rögzítéshez szükséges furatokkal.

PULT / PALLÓ:
 A KASPO oldalára rögzíthető fa pult.

BÖLYA:
 Kivételében a RÖVID RUDAK-kal megegyező, betonnalppal rendelkező oszlop

ASZFALT:
 Festése színterv alapján!

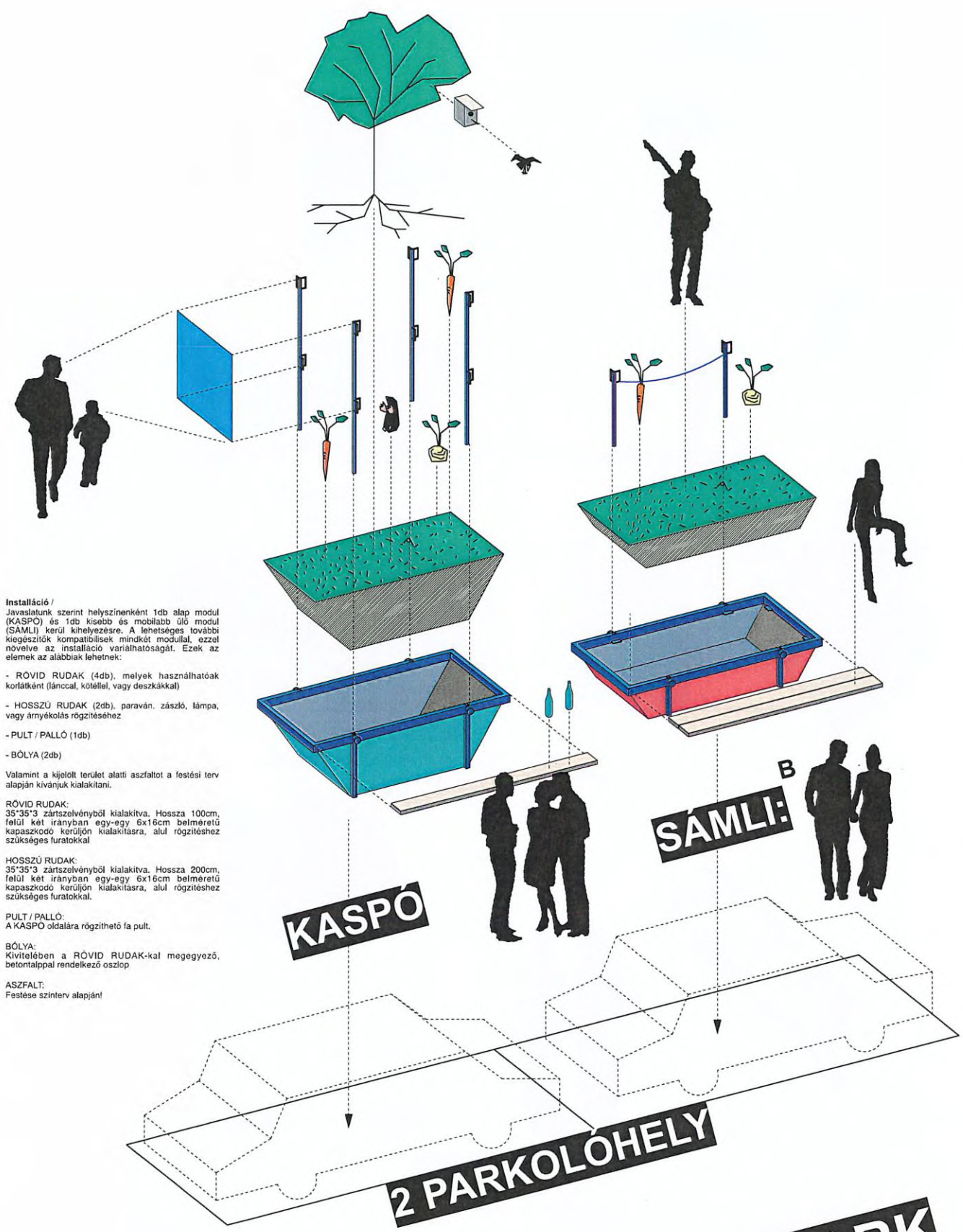
KASPO

SAMLI:

2 PARKOLOHELY

MIKROPARK
 MEGBÍZÓ: RÉV8
 TERVEK/ D1618 MŰHELY +
 KORNAI-VARGA DÁVID + KUKUCSKA GERGŐ
 2023

02/ ROBBANTOTT ÁBRA

Installáció /
 Javaslatunk szerint helyszínenként 1db alap modul (KASPO) és 1db kisebb és mobilabb ülő modul (SÁMLI) kerül kihelyezésre. A lehetséges további kiegészítők kompatibilisek mindkét modulúval, ezzel növelve az installáció variálhatóságát. Ezek az elemek az alábbiak lehetnek:

- RÖVID RUDAK (4db), melyek használhatóak korlátként (láncsal, kötéllel, vagy deszkákkal)
- HOSSZÚ RUDAK (2db), paraván, zászló, lámpa, vagy árnyékolás rögzítéséhez
- PULT / PALLÓ (1db)
- BÓLYA (2db)

Valamint a kijelölt terület alatti aszfaltot a festési terv alapján kívánjuk kialakítani.

RÖVID RUDAK:
 35°35'3" zártszelvényből kialakítva. Hossza 100cm, felül két irányban egy-egy 6x16cm belméretű kapaszkodó kerüljön kialakításra, alul rögzítéshez szükséges furatokkal

HOSSZÚ RUDAK:
 35°35'3" zártszelvényből kialakítva. Hossza 200cm, felül két irányban egy-egy 6x16cm belméretű kapaszkodó kerüljön kialakításra, alul rögzítéshez szükséges furatokkal.

PULT / PALLÓ:
 A KASPO oldalára rögzíthető fa pult.

BÓLYA:
 Kivételében a RÖVID RUDAK-kal megegyező, belontalppal rendelkező oszlop

ASZFALT:
 Festése szinterv alapján!

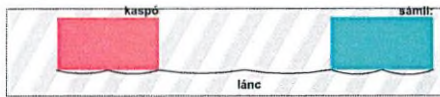
KASPO

SÁMLI

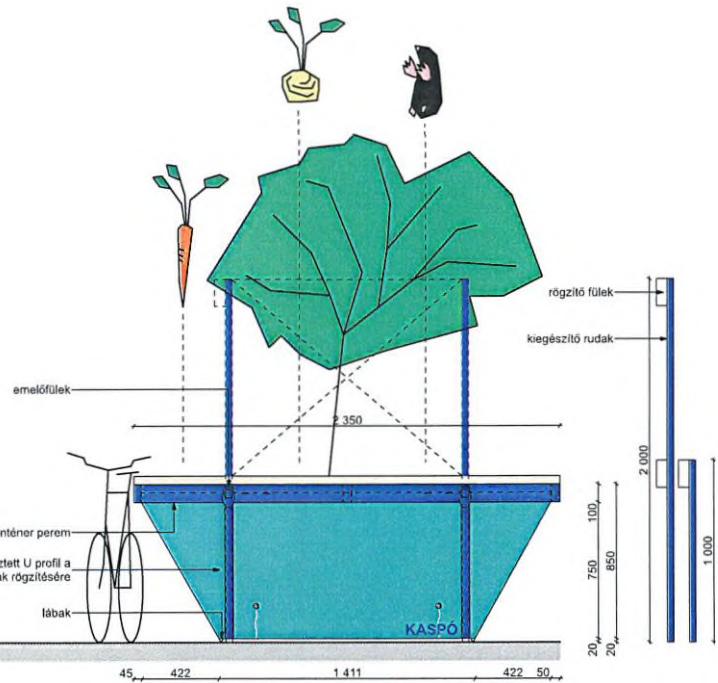
2 PARKOLÓHELY

MIKROPARK
 MEGBÍZÓ: RÉV8
 TERVEK/ D1618 MŰHELY +
 KORNAL-VARGA DÁVID + KUKUCSKA GERGŐ
 2023

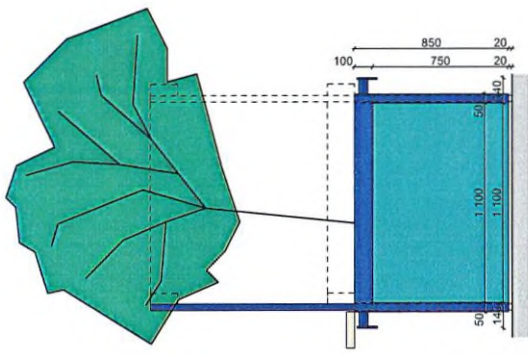

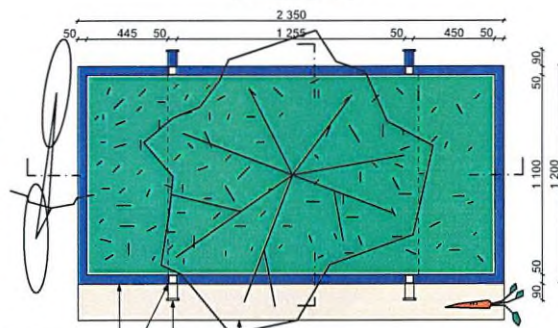
ELHELYEZÉS
 utcafeszítvánnyal
 kimosztható sámit

oldalnézet B

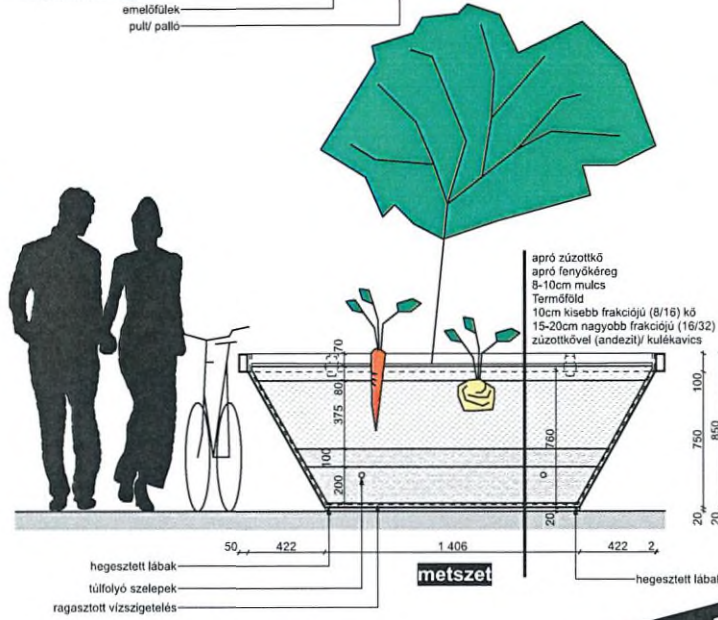

oldalnézet A

felülnézet

KASPÓ

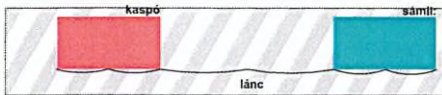
metszet

- KASPÓ/**
 Szabványos kialakítású kb 1,5m³ újrateljesítő láncos konténer (225*20cm*120cm*85cm), mely részletében a kiválasztásnak megfelelően kerül kialakításra. Anyaghasználat és falvastagsága felel meg a méretre jellemző előírásoknak, statikai szempontból legyen alkalmas az eredeti funkciójának ellátására is, azonban sarkai és élei legyenek nagy figyelemmel simára kialakítva.
- Oldalain a fenéklemezétől számított 15cm magasságban oldalanként 3db D=10mm túlfolyó furatot kell elhelyezni.
 - A konténer belsejét megfelelő korrózióvédelemmel kell ellátni, mely lehetővé teszi hosszútávú növénytarolásra.
 - Felső peremén dokkoló pontokat kell létrehozni, melybe a kiegészítők illeszkednek és megfelelően rögzíthetők.
 - Ugyanakkor lehetővé kell tenni emelési pontokat rögzítéses is.
 - Valamint pereme egyik irányba 20cm-t túlnyúlik, ezzel kerékpárok számára rögzítési pont hozható létre
 - A kb 80cm magas ültetőközeg rétegtrendje alulról felfelé: 15cm 16/32kulékavics, 10cm 8/16kő, 45cm föld, 10cm mulcs. Az elhelyezendő növények a szerveszettekkel együtt kerülnek kiválasztásra.
 - oldalainak, peremének festése külön színterv alapján!

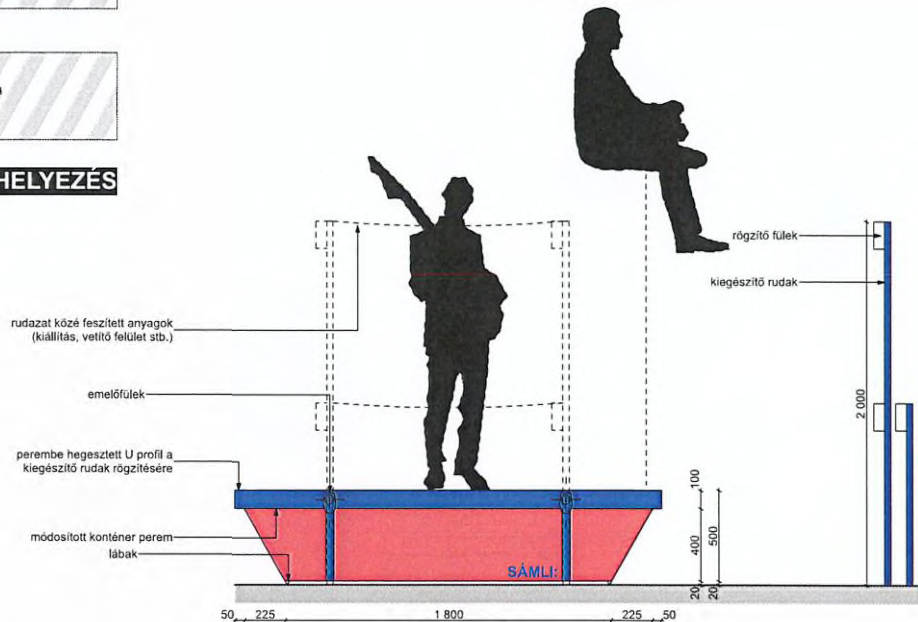
MIKROPARK
 MEGBÍZÓ: RÉV8
 TERVEK/ D1618 MŰHELY +
 KORNAI-VARGA DÁVID + KUKUCSKA GERGŐ
 2023

02/ KASPÓ/ A2_1.20

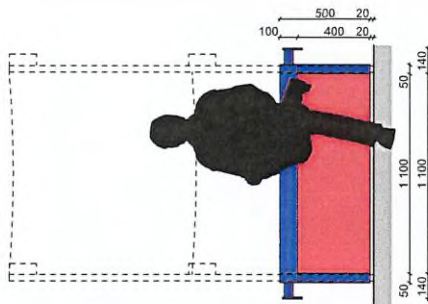
[Handwritten signature]
 20

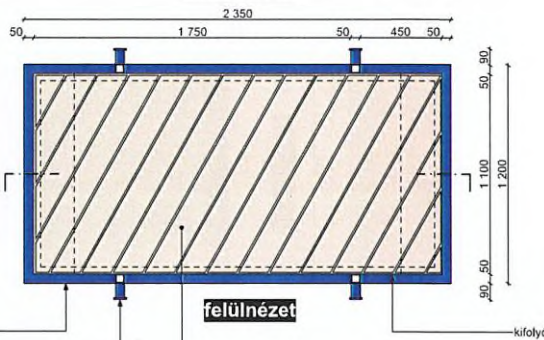
ELHELYEZÉS
 utcafeszítvánál
 kímódítható
 sámlit

oldalnézet B

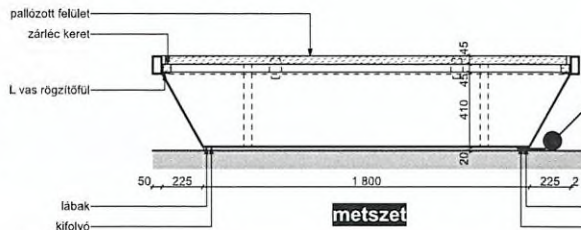

oldalnézet A

felülnézet

módosított konténer perem
 emelőfülek
 pallózott felület

metszet

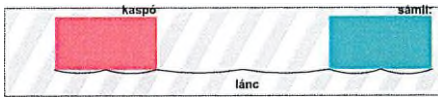
SÁMLI:

SÁMLI/
 Szabványos kialakítású kb 1m³ űrtartalmú láncos konténer (235cm*120cm*50cm), mely részletében a kívánalmaknak megfelelően kerül kialakításra. Anyaghasználatát és falvastagságát felelően meg a méretére jellemző előírásoknak, statikai szempontból legyen alkalmas az eredeti funkciójának ellátására is, azonban sarkai és ölei szinten legyenek nagy figyelemmel simára kialakítva.

- Alján 6db D=10mm lefolyó furatot kell elhelyezni.
- A konténer belsejét megfelelő korrózióvédelemmel kell ellátni.
- Felső peremén dokkoló pontokat kell létrehozni, melybe a kiegészítők illeszkednek és megfelelően rögzíthetők.
- Ugyanitt lehetővé kell tenni emelési pontokat rögzítését is.
- Nyílását le kell burkolni ellenálló felületi kiképzésű telítettségű anyagú, külön keretre rögzített haránt irányú burkolattal.
- oldalainak, peremének festése külön szinterv alapján!

04/ SÁMLI:/ A2_1.20

MIKROPARK
 MEGBÍZÓ: RÉV8
 TERVEK/ D1618 MŰHELY +
 KORNAI-VARGA DÁVID + KUKUCSKA GERGŐ
 2023

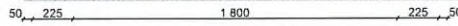
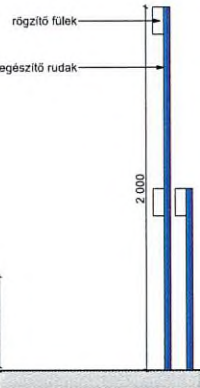
ELHELYEZÉS

utcafesztyávnál
kimozdítható
sámlí:

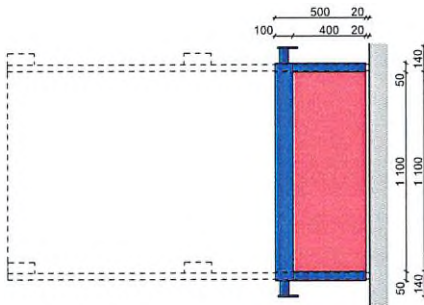
rudazat közé feszített anyagok
(kiállítás, vetítő felület stb.)

emelőfülek

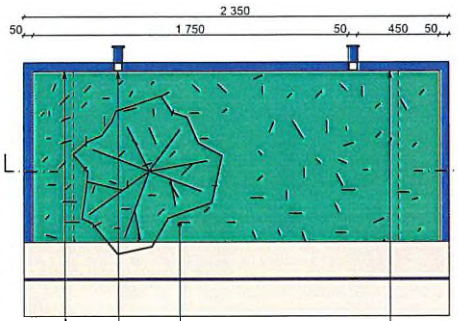
módosított konténer perem
lábak

oldalnézet B

oldalnézet A

felülnézet

módosított konténer perem
emelőfülek
pallózott felület

kifolyó

SÁMLI:

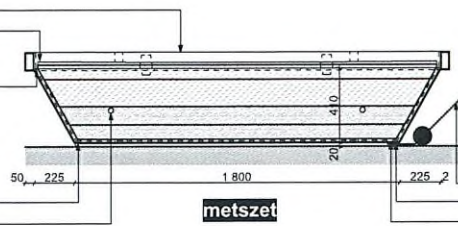
pallózott felület

zárléc keret

L vas rögzítőfül

lábak

túlfolyó szelvények

metszet

kézi emelő

lábak

kifolyó

SÁMLI/

Szabványos kialakítású kb 1m³ tartalmú láncos konténer (235cm*120cm*50cm), mely részleteiben a kiválmalmnak megfelelően kerül kialakításra. Anyaghasználat és falvastagsága felelően még a méretűre jellemző előírásoknak, statikai szempontból legyen alkalmas az eredeti funkciójának ellátására is, azonban sarkai és élei szintűre legyenek nagy figyelemmel simára kialakítva.

- Alján 6db D=10mm lefolyó furatot kell elhelyezni.
- A konténer belsejét megfelelő korrozívvédelemmel kell ellátni.
- Felső peremén dokkoló pontokat kell létrehozni, melybe a kiegészítők illeszkednek és megfelelően rögzíthetők.
- Ugyanitt lehetővé kell tenni emelési pontokat rögzítésel is.
- Nyílásait le kell burkolni ellenálló felületi kikepzésű teherbíró anyagú, külön kerethez rögzített haránt irányú burkolattal.
- oldalainak, peremének festése külön szinterv alapján!

04/ SÁMLI:/ A2_1.20

MIKROPARK
MEGBÍZÓ: RÉV8
TERVEK/ D1618 MŰHELY +
KORNAL-VARGA DÁVID + KUKUCSKA GERGŐ
2023

Műleírás

Lőrincz Áron
2023

Placemaking | Parklet kit

MOME 2023
Design Intézet
Formatervező Művész MA
Lőrincz Áron

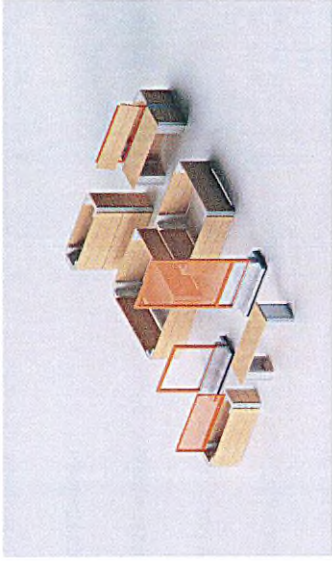
Témavezető: Püspök Balázs
Szakdolgozati konzulens: Veres Bálint

tartalom

tartalom	4
bevezetés	6
brief	12
parklet kutatás	14
koncepció	24
modulok ismertetése	30
anyagválasztás	56
méretek meghatározása	60
a sarokelem evolúciója	62
prototipizálás	64
a parkletek közösségi tervezhetősége	76
adaptibilitás, alkalmazhatóság, hosszú távú működés	80
összegzés	88
köszönetnyilvánítás	89
forrásjegyzék	90
képjegyzék	91

1. ábra - placemaking | parklet kit

bevezetés

a mestermunka rövid ismertetése

Mestermunkám egy olyan beton sarokelemekre építő tárgycsoport, amely lehetővé teszi városi szituációk prototípezését. A készlet kialakításakor fókuszomban a parkletek álltak, melyek parkolóhelyek közösségi téré alakítását jelentik, de alkalmazható egyéb placemaking folyamatokban is.

Az elemek lehetővé teszik különböző funkciók kialakítását, ugyanakkor sok azonos alkatrészszel könnyű javíthatóságot, helyszínenként változó használatot és csereszabotosságot biztosít.

Célcsoportom a városi önkormányzatok és azon belüli működő taktikai beavatkozással foglalkozó szervezetek. A projekttel párhuzamosan együttműködtem a RÉV8 Zrt-vel, amely mélyebb belátást nyújtott az ilyen hazai projektek folyamataiba és lehetőséget adott a rendszer működőképességének és potenciáljainak feltérképezésére.

2. ábra - A place to B(z)

személyes kötődés a témához

Egyetemi éveim alatt volt lehetőségem néhány városfejlesztési projektben dolgozni, például egy kerület klímastratégiájának design akciótervvel való bővítésében (Jakabfi-Kovács 2022), gyakornokként a volt Rába Gyár rozsdaterületén megkezdődött Új Kulturális Negyed terveinek kiegészítő kutatásában, valamint - Erasmus tanulmányaim folyamán - egy rozsdaterület partícipatív módszertannal zajló revitalizációjának elindításában (Scharfenberg 2022).

Ezek a projektek is rámutattak, hogy a design kutatás és szemléletmód képesek új irányból rávilágítani problémákra és összefüggésekre, amelyek egy specializációra építkező berendezkedéssel nem feltétlen egyértelműek. Mestermunkámban ezen túl pedig igyekeztem a generalista designszemléletből kiindulva tárgytervezőként releváns megoldásokat keresni.

a szakdolgozat tanulságai

Szakdolgozatomban a városi mobilitás és elérőség kapcsolatával foglalkoztam, különös tekintettel a taktikai beavatkozások szerepére és azok hosszútávú hatására.

Az autózópontú városfejlesztés történeti áttekintése mellett az élő és elérhető város kritériumait bemutatva, fókuszom a városhoz való jogra és a város belakásának részvételi folyamatára helyeződik.

Esettanulmányaimban az agglomerációs közlekedési problémák megoldásán túl a városi terek visszanyerésére és kihasználására hozok példákat.

A dolgozat tanulsága, hogy a forgalomcsökkentés elkerülhetetlen, ám nem a teljes forgalommentesítésben van a megoldás. A lakások megközelíthetőségét és az akadálymentességet muszáj fenntartani és biztosítani. A közösségi közlekedés fejlesztése és az agglomerációból érkező személygépjármű forgalom kezelése kulcskérdés a belvárosi életkörülmények alakulásában.

Az előbb említettek meglétével, a sűrű vegyes funkciókkal rendelkező belvárosi régióban számos terület visszanyerhetővé válik a közösség és a lakók javára. Erre remek példa lehet a Barcelonai szuperblokkok rendszere.

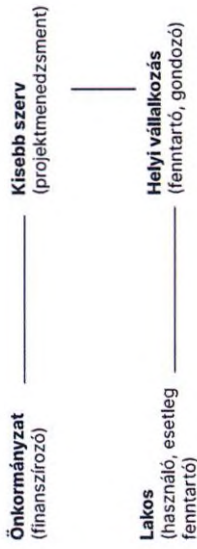
A taktikai beavatkozások facilitálása, engedélyezése és promotálása pozitív hatással lehet, és közösségi érdeké erősítheti az autómertesebb város képét.

A részvételi tervezés és alkotás ezáltal aktív városi létet, kötődést, közösséget alakít ki és szemléletet formál, míg a részvételi tervezés elmaradása és a felülről lefelé történő alakítás sokszor erős polgari ellenkezéssel szembesülhet.

A kevesebb gépjármű által terhelt városban a logisztika és a tömegközlekedés hatékonyabb, aktívabbak a közösségi terek, lehetőség nyílik az emberléptékű terek újraalakítására, csökken a zaj és légszennyezettség, így nem csupán mobilitásbeli problémákat old meg, de a város élhetőségére számos pozitív hatással lehet.

Ezen megállapítások alapján olyan beavatkozási pontot kerestem, amelyben formatervezőként releváns választ adhatok, így választásom a még tárgy léptékben is értelmezhető parklettekre és kisebb volumenű placemaking-re esett.

3. ábra. egyszerűsített érintett-térkép parkletek esetében

placemaking és parkletek

A placemaking már meglévő, de kihasználatlan városi infrastruktúra átalakítása, míg a parkletek olyan partikuláris területek, amelyek ezt a passzív infrastruktúrát aktív, közösségi térre avasztatják, emellett pedig szinte minden esetben a városvezetéstől független gazdával rendelkeznek, akik felelősek a hely fenntartásáért és gondozásáért.

Megfelelő részvétellel és bevonással nem csupán képesek a városban új, kísérleti helyekkel akár zöldinfrastruktúrát, üzleteket fejleszteni, új technológiákat és technikákat kipróbálni és adaptálni (Bishop & Williams 2012), ezzel növelni a tér értékét, forgalmát és intenzitását, de közösségeket és alkotnak, interakcióknak adnak helyet, amely egy élhető város alapköve.

További előnye, hogy egy ilyen kísérletező attitűdben helyet kap a hiba lehetősége. Ez az átmeneti keret és a behatárolható lépték segít, hogy azonnali visszajelzésben részesüljön bármilyen tevékenység, és ezzel együttesben a gyors adaptációra és változtatásra is lehetőség nyílik (Dovey, 2016,242). A sok előny mellett fontos megállapítani, hogy számos esetben előfordul, hogy ezek a kísérletek végül gyökerestül meghatározóvá válnak egy hely identitására nézve.

4. ábra - Forrás Rév8 Zrt.

RÉV 8 Zrt. Mikroparkok projekt

Mivel fontosnak tartottam, hogy mestermunkám szituációba illeszthető, releváns és valós tapasztalatokra építő legyen, valamint helyet kaphasson benne a részvételi tervezés, olyan szervezeteket kerestem, akiknél közreműködhetnek egy a kutatási témámhoz illeszkedő projektben.

A Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában álló Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt.-re esett a választásom, mivel több mint egy évtizedes tapasztalatuk van a partícipatív városi rehabilitációs és placemaking projekteknél.

Legnagyobb szerencsémre éppen aktuálisan zajló projektjeik között szerepel a Józsefvárosi Mikroparkok projekt, amely a 2022-es részvételi költségvetés egyik nyertes ötleteként jöhetett létre.

Ez öt helyszínen 2-2 parkolóhely léptékű terület közösségi térre alakítását foglalja magában. A mestermunka folyamattal párhuzamosan részt vettem a Lehetőségek Tere előtt létrejövő mikropark közösségi tervezésében és fejlesztésében.

Az együttműködés által rengeteg olyan információhoz és insighthoz juthattam, amelyekhez egy zárt, desktop kutatásra alapozó tervezés folyamán esélyem sem lett volna.

brief

Mestermunkámban a kutatásból nyert tanulságokat implementálva egy olyan taktikai beavatkozást segítő szolgáltatást vagy tárgycsoportot igyekszem tervezni, amely a vizsgált esettanulmányokból szerzett tapasztalatokat Budapest területére értelmezhetően, adaptálva alkalmazza.

12

parklet-kutatás

benchmark analízis parklet termékekről

A konkrétizálódó brief után célirányosan a piacon elérhető parklet kit-eket és modulrendszerket kezdem vizsgálni, méretüket, általános összefüggéseiket, problémáikat, árfekvésüket és elérhetőségüket.

Az összesen 15 vizsgált darab között szerepelt a köztéri bútorairól ismert Vestre Parklet 2.0 kollekcója, számos hasonló lokális specializált cég között a Meristem Design és a Parxs, valamint néhány egyéb, placemaking kit.

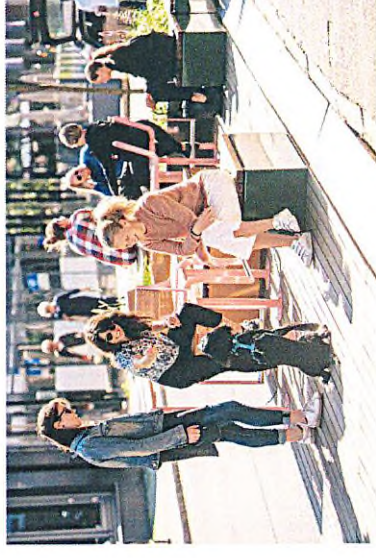
Sok esetben tapasztaltam, hogy elkülönül a parkletet járdá szintjére emelő alap és a rákerülő bútorzat. Használhatóságukban ülő, növény- és biciklitároló funkciók kaptak helyet.

Anyaghasználatukban fém és fa alkatrészekkel dolgoznak. Itt kivételt képezett az Interboro egyedi szettje, amely habár érdekes határokat feszeget használatosságában alumulja a többi készletet.

Méreteikben 1600-2000mm szélességgel dolgoznak, hosszban pedig hasonló méretű blokkokra bontva. Árfekvésük két parkoló méretben kb. 20 000-65 000 Euro között mozgott, kifejezetten túlmutatva a Rév 8-as projekt költségvetésén.

Az egyedi termékek elemzéséhez a bécsi GrätziOase esetében egy streetview safari-t végeztem, illetve a Budapesten található köztéri bútorokat és parkleteket is körbejártam.

Első esetében gyakori volt a tervezetlenség és a kezeletlen fa alapanyagból eredő elvülés, korhadás, míg Budapesten a padkák alacsonyága volt szembetűnő, amely megkérdőjelezi a nagyobb mértékű elemelés szükségességét.

5. ábra - vestre parklet 2.0

6. ábra - Meristem Design

7. ábra - Interboro AD BLOC

8-11. ábra - "street view safari" - válogatás a bécsi parkletekből

12-14. ábra - a most likely studio parklelje Bécsben, megépülésekor és később utcaképen

benchmark analízis parklet rendszerekről

A parkletek időszakos mivoltából adódóan egyértelművé vált számomra, hogy nem feltétlen a klasszikus utcabútor eladási struktúra elvén működnek, mivel sokszor civilek vagy helyi szervezetek bevonásával vagy akár általuk intézett beszerzéssel, kivitelezéssel történik.

A rendszerszintű működés megismeréséhez két város - San Francisco és Bécs - egészen eltérő parklet programját vizsgáltam.

Mindkét város pályázatot a megépülő helyekért, ám míg az egyik a pályázat és a kivitelezés költségeit is a pályázóra terheli, de részletes tervútmutatót és szabályzatot, valamint tervezői kontaktlistát ad(San Francisco Government 2022), a másik anyagi támogatást és oktatást nyújt(GrätzIOase, 2022), azonban a kivitelezést kevésbé segíti.

Ennek eredményeként a San Franciscoi rendszer pályázói között nagyobb számban szerepelnek szolgáltatóegységek, amelyek anyagi lehetőséget is látnak a projektben, ezzel korlátozva a helyi közösségi tér jellegét.

Bécsben pedig a szűk anyagi lehetőségek mellett valódi facilitálás tud megvalósulni és számos civil is kedvet kap, hogy közteret hozzon létre háza előtt, azonban a tervezés segítségének hiánya sokszor gyorsan amortizáló és városképieg nem egységes megoldásokhoz vezet.

	Bécs	San Francisco
pályázati díj	ingyenes	1000-3000 USD
támogatás	4000 EUR	nincs anyagi támogatás
előírt szabályzat	szélesség, vízelvezetés, akadálymentesség	az előzőnél részletesebb, szigorúbb
piaci alapú parklet	nem képezi a program részét	lehet, de emelt díjakkal
elkészült tervek a pályázáshoz	szükséges	főleg a használat módját kell kifejteni
jellemző pályázók	civilek, iskolák, egyesületek	éttermek, szolgáltató-egységek

interjú a GrätzIOase programról

A parklet rendszerek elemzése után úgy éreztem szeretném mélyebben megismerni a bécsi rendszer működését, így interjút készítettem Carina Klammerrel.

A 2015 óta működő GrätzIOase program eleinte nem parkletorientált volt, később vált azzá, alapvető célja azonban - az emberek bevonása a város alakításába - változatlan maradt.

Pályázatokon maximum 4000 Euro-t lehet kapni, magánszemélyek és szervezetek egyaránt pályázhatnak, a finanszírozáson túl azonban köztes szereplőként működnek az Önkormányzat és a civilek között, tudást adnak át és konzultációk mellett közösségépítésen is dolgoznak.

A pályázók között megtalálhatóak iskolák, civilek, diákok, szociális egyesületek akik az utcára települve igyekeznek kifelé is kapcsolódni a városba.

A program vállalja a parklettek téli raktározását is. A tervezést mindig a pályázók végzik, ezáltal sajátjuknak érezhetik, sokszor van a csapatban építész, tájépítész. Gyakran előfordul, hogy bizonyos idő után a parkletet átadják egy másik helyszínenek, ilyenkor esetenként javítani vagy alakítani kell.

A vandalizmus nem jellemző, fő konfliktuspontok a projektben általában a parkolóhelyek elvétele és a zaj, ezek járóulékos dolgok amik idővel enyhülhetnek.

findingok, insightok

- a fogyasztási lehetőséggel párosuló parkletknél kevésbé marad egyértelmű a köztér jelleg
- a kapható parklet kitek általában már vagy készen érkeznek vagy specializáltak igényel az összeszerelésük
- számos megvásárolható parklet csak sok parkolóhelynyi helyen nyer értelmet, ám ennek költsége már-már egy rendes utcai átalakítás árával vetekszik
- a civil szervezetek nem élveznek anyagi előnyt a parkletből, de kitelepülésük az utcára segítheti a helyi közegben való érvényesülést és kapcsolatteremtést
- a parklettek megítélését és hosszútávú fenn-tartását nagyban segíti, ha a közösség bevonásra kerül a tervezésben és kivitelezésben
- a kompakt bécsi megoldások habár olcsóak, sokszor változó anyaghasználatuk miatt kaotikus látványt nyújtanak és nem adnak egységes városképet

15. ábra - Parkolófoglalás a lehetőségek Tere előtt

parkolófoglalás

A szekunderkutatás után fontosnak tartottam empirikus tapasztalatot is szerezni a parkolóter dimenzióiról és az ott tartózkodás élményéről, így a Lehetőségek tere előtt parkolófoglalást tartottunk.

Ez az esemény segítette a RÉV8 projektjének kommunikációját és a helyi lakosokkal való konzultációt, információgyűjtést továbbá segített felkészíteni a környéket a mikropark létrejöttére.

A térfelemérésekor kiderült, hogy szélessége szűkösebb mint az előirt parkolászélesség, a padka egyenletlensége és néhány centiméteres kiemelkedése pedig csupán járólap magasságú emelést tesz lehetővé.

Számos környékbeli fejezte ki érdeklődését a projekt kapcsán, a főbb félelmek a hajléktalanok számának növekedése, a parkolóhelyek számának csökkenése és a növények fenntartásának kérdése voltak.

funkciók, kritériumok

Kutatásom és a RÉV8 projektmenedzsere, valamint a Lehetőségek Tere dolgozói és a később tartott workshopok résztvevői által kapott információim alapján az alábbi funkciók és kritériumok fogalmazódtak meg egy parklet kapcsán:

- Ülőhely
- Növények elhelyezése
- Bicyklitároló
- Információközlés lehetősége
- Utcai kiállítás lehetősége
- Vízvezetés/átengedés
- Nem túl kötött struktúra
- Alakíthatóság
- Biztonságosság
- Időjárásálló
- Időszakonként áthelyezhető, szétszedhető
- Közösen építhető

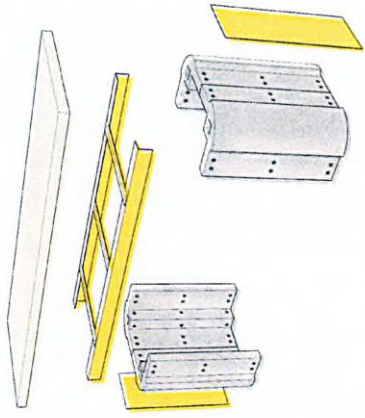
rebrief

Kutatásom tanulásaiból egy új tervezői briefet fogalmaztam meg koncepcióm elkészítéséhez:

Egy olyan parklet kit, amely lehetővé teszi a részvételi tervezést és kivitelezést, tud alkalmazkodni különböző városi szituációkhoz, mégis egységes és felismerhető, alkalmas időszaki használatra és szállításra.

22

16. ábra - vázlatrajz a kezdeti koncepcióról

konceptió

Konceptióm elkészítésében olyan megoldást kerestem, amely a parklet alapjától függetlenül működik, mivel számos jól bevált és hozzáférhető teraszalap létezik.

Emberléptékű, könnyen összeszerelhető és alakítható, ám egyesítve már nem mozgatható alkatrészekre épít, ezzel stabil és tartós szerkezetet hozva létre.

Tervem "sarokköve" végül a beton lett, amely kellően kis léptékben épp mozdítható egyedül, összekötve azokat azonban olyan stabil és tartós struktúrát hozhatunk létre amely funkcionális kültéri installációként.

Enzo Mari, low-tech, előre készített betonelemek

Fő inspirációim a tervezésnél Enzo Mari - a bárki számára kézzel elkészíthető bútortervekkel tartalmazó - autoprogettazione projektje (Mari 1974), a Yewo studio New Jersey forgalomterelő betonelemeket hackelő Grätzloase projektje (Yewo 2018), valamint a hasonló előre készített elemekre építő projektek voltak.

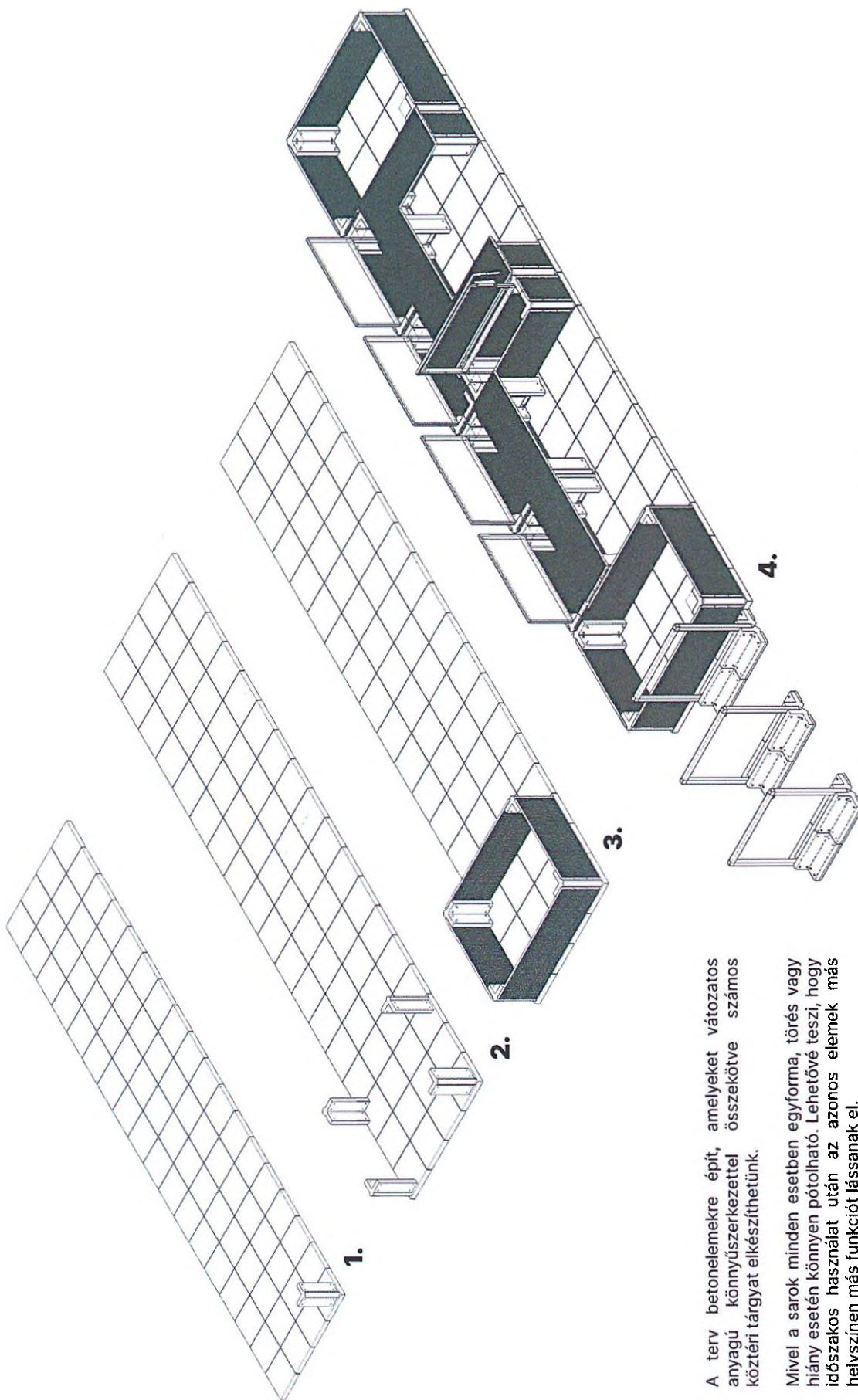
Ezt az egyszerűséget és könnyen lokálisan elkészíthető mentalitást akartam továbbvinni a projektemben, ügyelve a megfelelő tervezettségre, de nyitott végeket hagyva.

17. ábra - Enzo Mari és a Sedia 1.

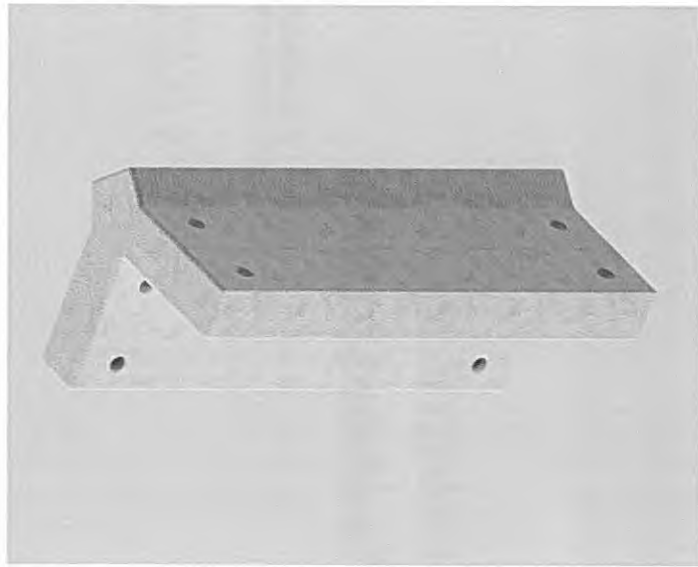
18. ábra - A Yewo Grätzloase projektje

A terv betonelemekre épít, amelyeket vátozatos anyagú könnyűszerkezettel összekötvé számos köztéri tárgyat elkészíthetünk.

Mivel a sarok minden esetben egyforma, törés vagy hiány esetén könnyen pótolható. Lehetővé teszi, hogy időszakos használat után az azonos elemek más helyszínen más funkciót lássanak el.

19. ábra – egy parklet felépülése

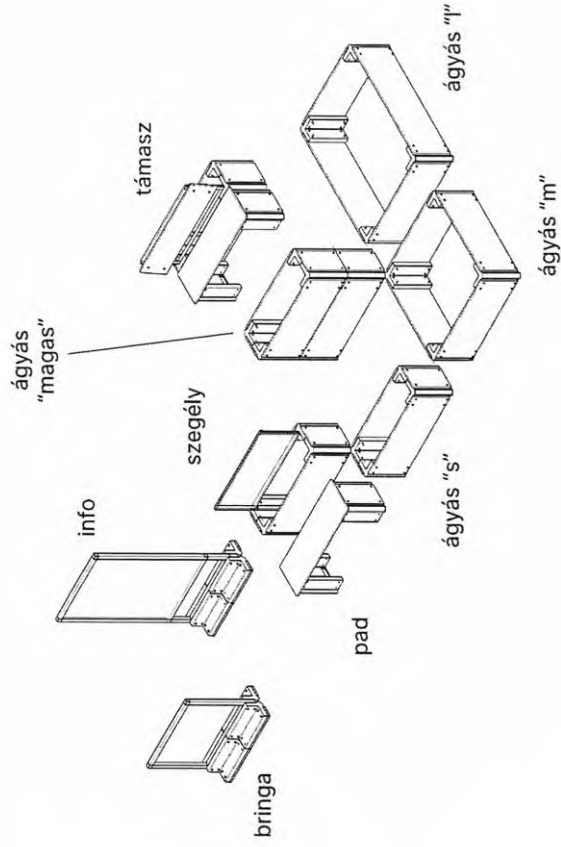

20. ábra - a beton sarokelem

sarok

A beton sarokelem körülbelül 20kg-os súlya lehetővé teszi, hogy a lehelyezés kézzel történjen, összerögzítve azonban stabil szerkezetet nyújtson.

A különböző funkciókat ellátó modulok is egymáshoz rögzíthetőek, ezáltal ténylegesen mozgíthatatlan térelemeket alkotva.

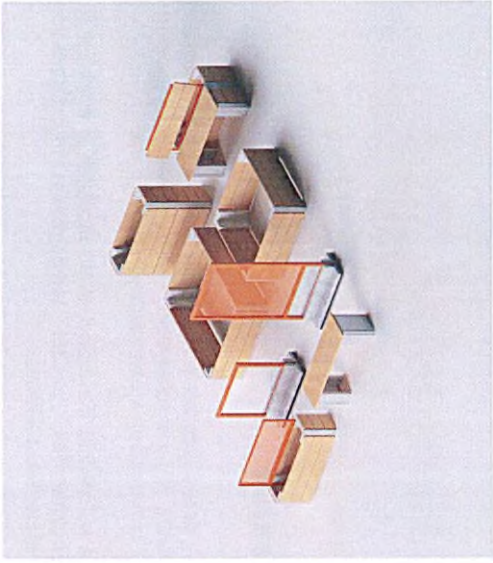

21. ábra - funkciók

funkciók

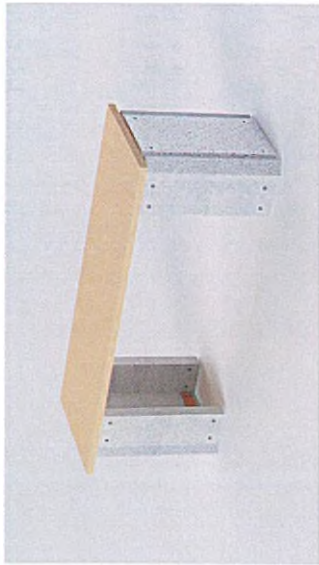
A kutatásból leszűrt tanulságok alapján az alábbi fő funkciókat határoztam meg:

- pad és támasz
- szegély
- ültetők különböző méretekben
- info pont
- biciklitároló

modulok ismertetése

A következő oldalakon bemutatom a különböző funkciókat ellátó modulok főbb méreteit, alkatrészeit és térbeli elrendezésüket.

22. ábra - pad

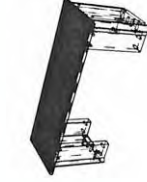
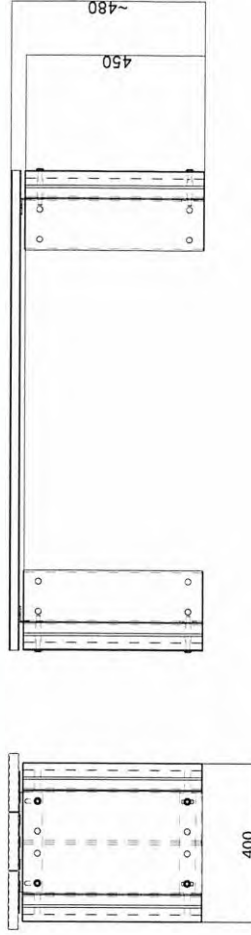
pad

A pad 1200mm, üléfelülete a felső faanyagtól függően 480-490mm közötti, mélysége pedig 400mm. Ezzel egy viszonylag magasabb ülőpozíciót ad két személy számára.

Csomópontjai a beton és fa között 3mm-es acéllemezről készülnek. A betonhoz beállítófuratokkal csatlakozik, ezáltal kiküszöbölve az esetleges öntési pontatlanságokat. A fához közeli oldalon pedig olyan helyközzel alakítottam a furatokat, hogy többféle szélességű anyagot is be tudjon fogadni. Középen található még egy 3mm-es átkötő lemez, amely a deszkákon megosztja a terhelést és némileg merevíti azokat.

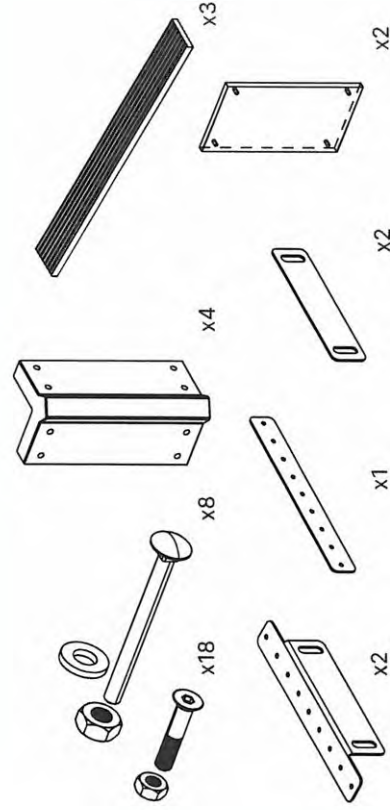
A beton és a fém elemek átmenő M10-es D fejű csavarral rögzülnek, köztük gumialátét biztosítja a jó felfekvést.

A fa alkatrészek M6-os sülyesztett fejű belső kúcsnyílású csavarral rögzülnek a fémhez, az anyákra támaszkodva - ezzel elemelkedve a betontól és elerőve a fa átmedvesedését.

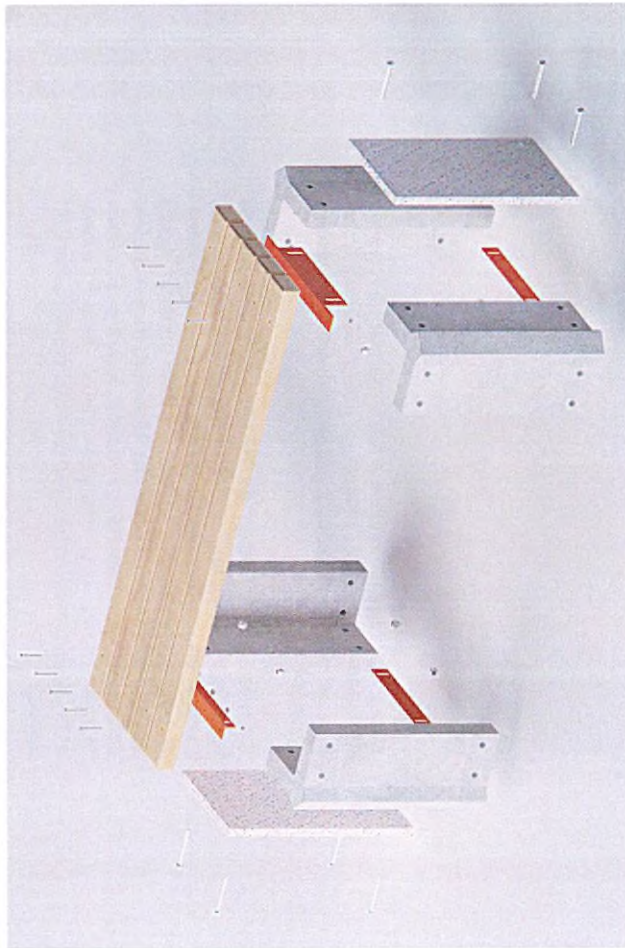
23. ábra - pad főbb méretei

1200.00

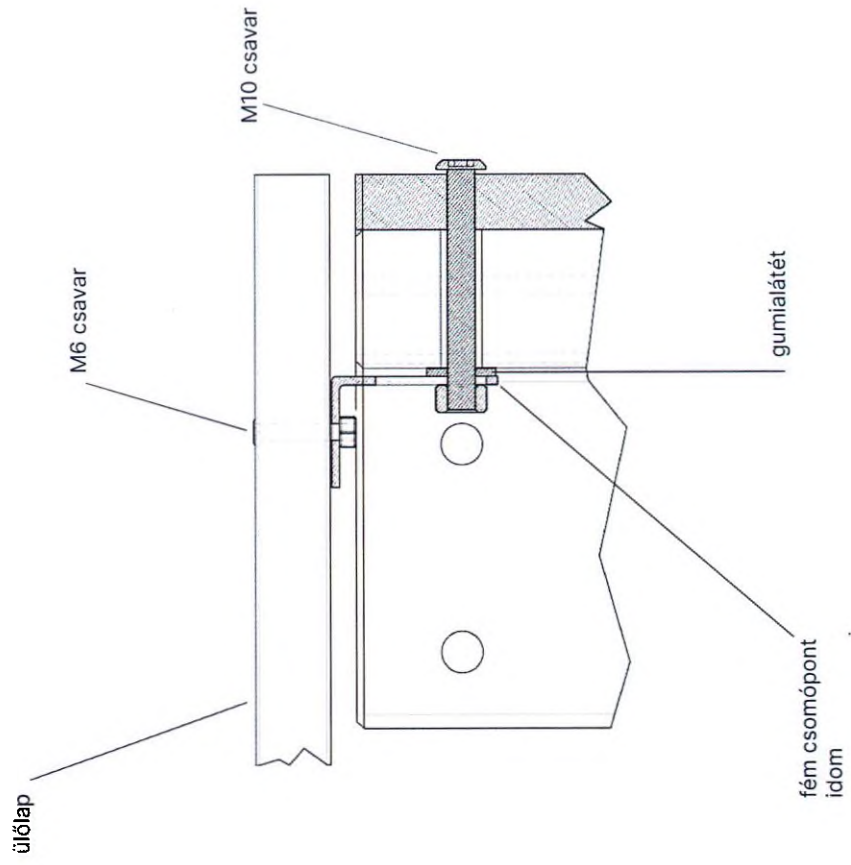

24. ábra - pad alkatrészlista

42

25. ábra - pad robbantott ábra

26. ábra - pad csomóponti metszet

Handwritten signature in blue ink, with the number 40 written below it.

27. ábra - ágyás "s" kerítéselemmel

ágyások

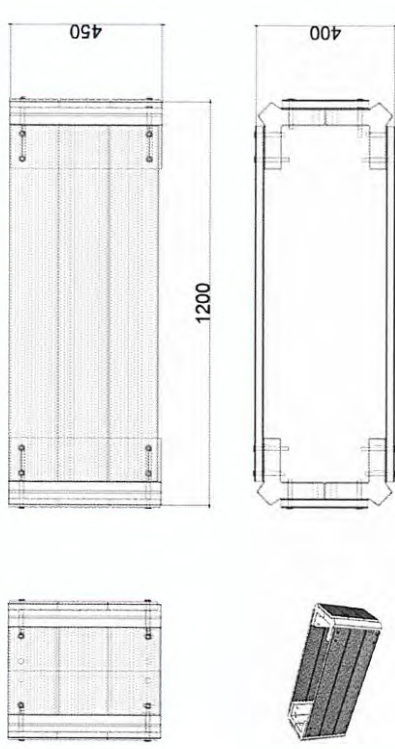
Az ágyásokat négy különböző méretben terveztem. Az "s" méret 1200x450x400mm dimenziójú, az "m" 1200x450x1200mm, míg az "l" 1600x450x1200mm.

Ezen túl készíthető még magas verzió, amely két elem magassággal érhető el, ez esetben a betonelemek belül laposvassal rögzülnek egymáshoz.

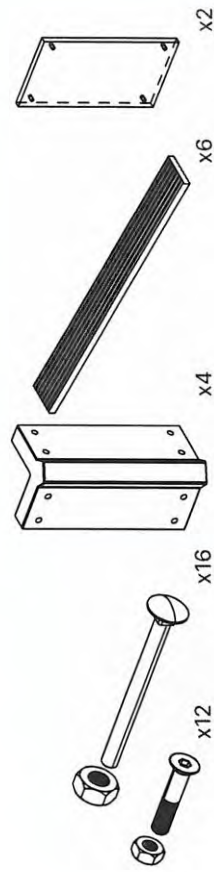
A kerítésem 40x20mm-es L vasak egymáshoz hegesztésével jön létre, míg a kerítést adó expandált lemez rögzítése egy laposvas keret hozzácsavarozásával történik. Az L vas az ágyások könnyűszerkezetét is rögzítő átmenő M10-es csavarokkal rögzül a betonelemekhez.

Nagy Adrien tájépítéssel való konzultációk után az oldallapok szigetelésére vízzáró öntapadó réteget és geotextíliát választottam, alul 60mm magas drénglemezt és kavicsréteget használnék a víz átéréséhez, illetve az voldallapok is 2 cm-rel elemelésre kerülnek a földtől.

"s" méret

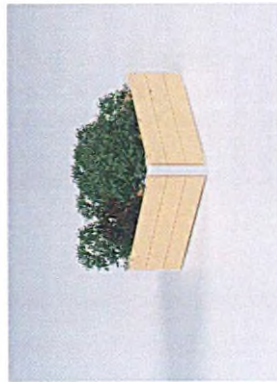

28. ábra - ágyás "s" főbb méretei

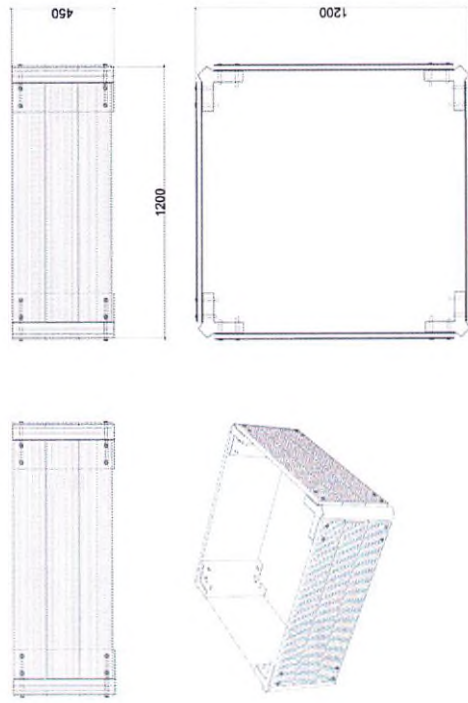

29. ábra - ágyás "s" alkatrészlista

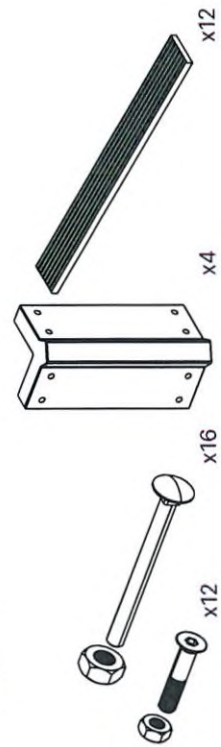
“m” méret

30. ábra - ágyás "m"

31. ábra - ágyás "m" főbb méretei

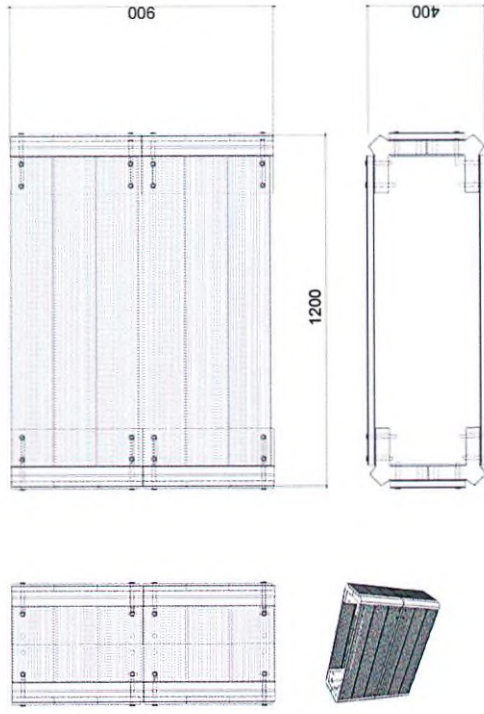

32. ábra - ágyás "m" alkatrészlista

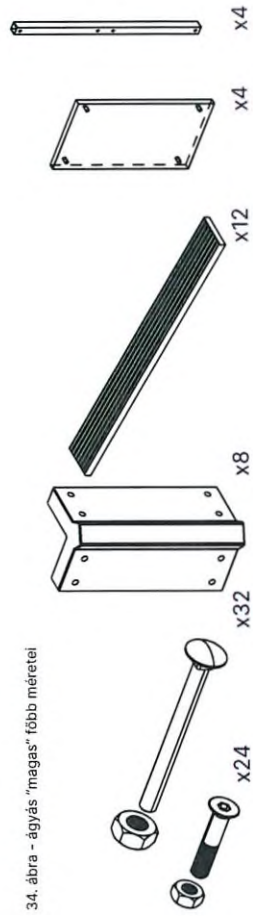
“magas” méret

33. ábra - ágyás "magas"

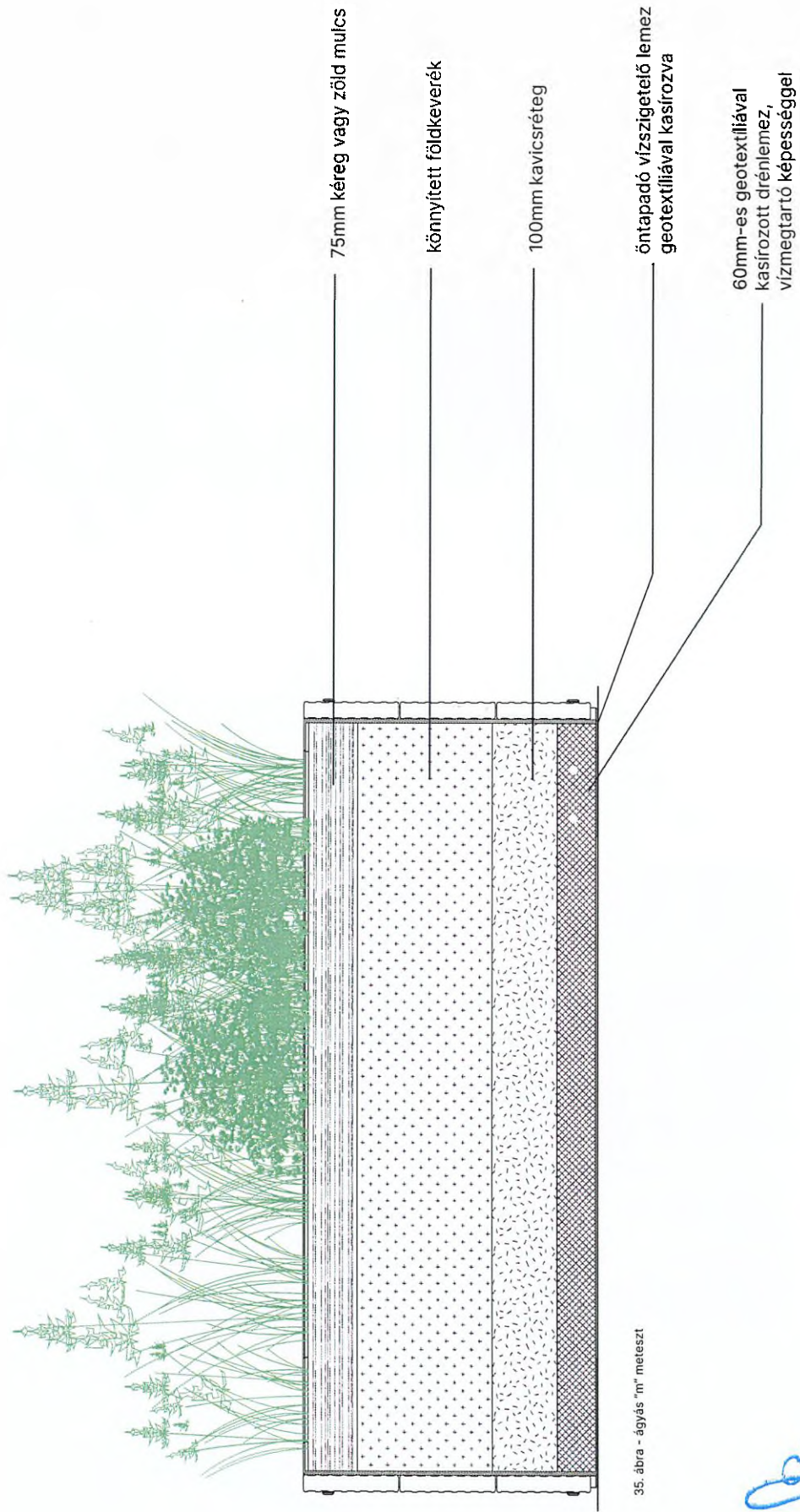
34. ábra - ágyás "magas" főbb méretei

35. ábra - ágyás "magas" alkatrészlista

Handwritten signature and number 45

metszet

35. ábra - ágyás "m" metszt

40
46

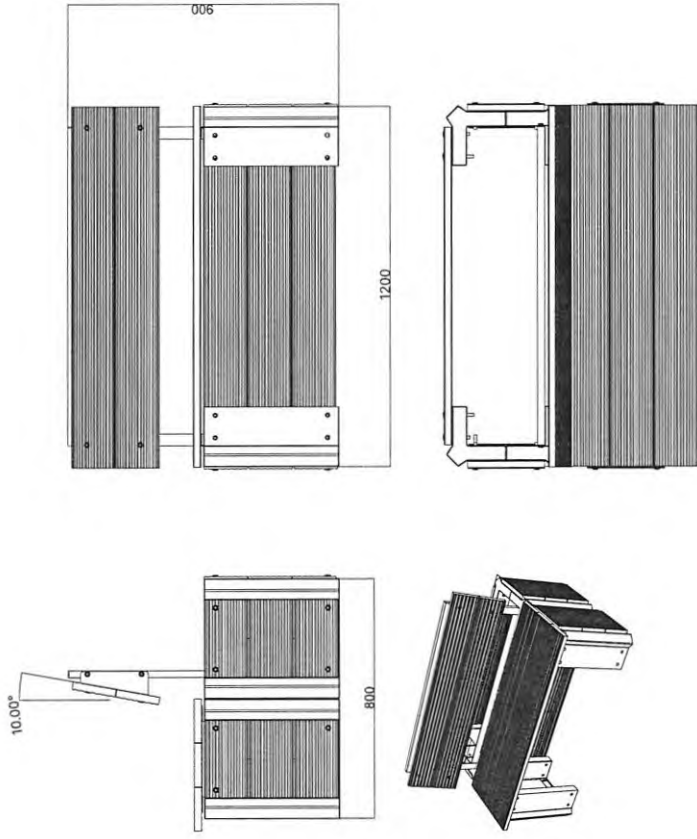
36. ábra - támasz

támasz

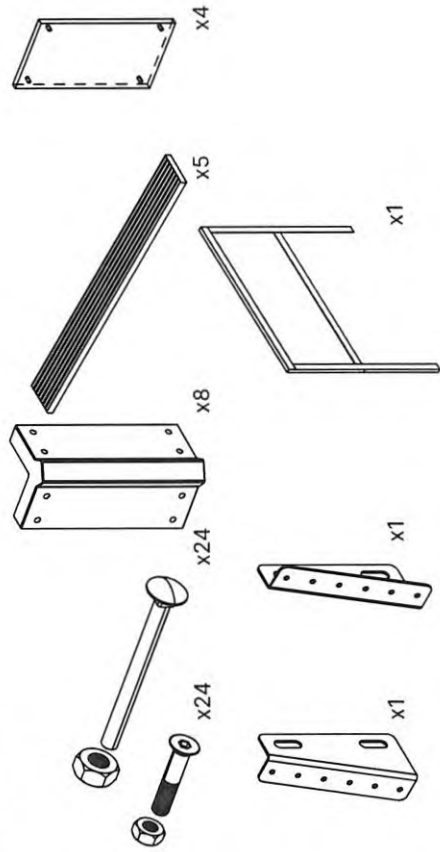
A magassághoz rögzíthető támasz egyaránt funkcionálhat táttámlaként és álló-támaszként. 10°-os dőlésszöge egy meredekebb háttámlát ad, ám a pad ülésmagasságával ez kényelmesnek bizonyult.

Az üléslappal megegyező deszkákat használ, azonban szélessége kisebb, elegendő 2 darab használata.

A fa M6-os, sülyesztett fejű, belső kulcsnyílású csavarral rögzül a szögben hajlított, beállítófuratokkal ellátott fémaalkatrészhez. Ezt követően felszerelhetővé válik a szegély elem L vasaihoz, ahol az átmenő csavart zárt anyával szoríthatjuk helyére.

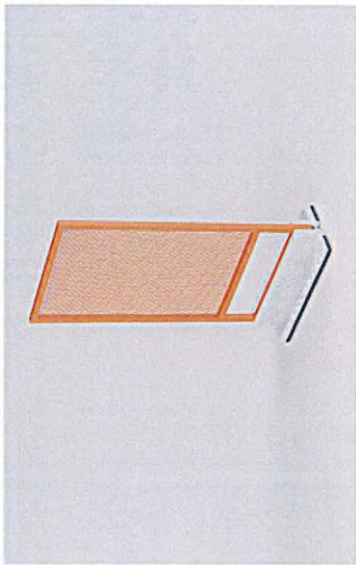

37. ábra - támasz fő méretei

38. ábra - támasz alkatrészei

42
47

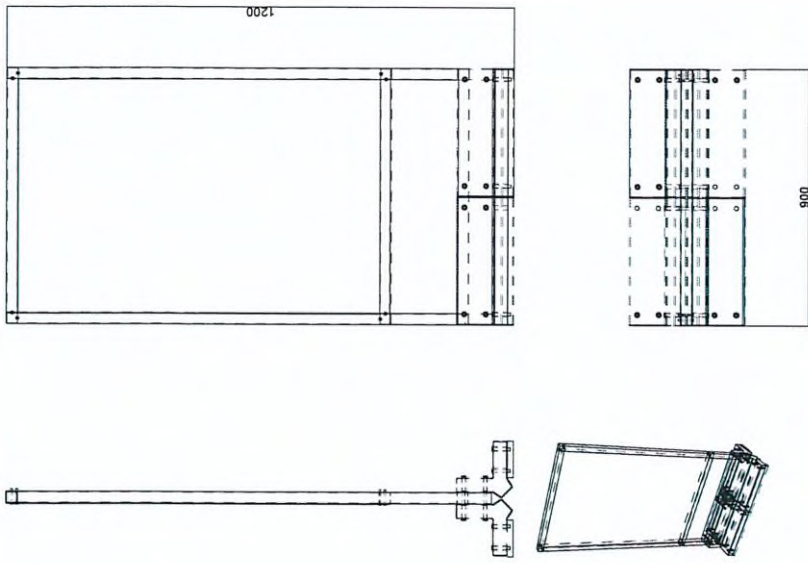
39. ábra - info

info

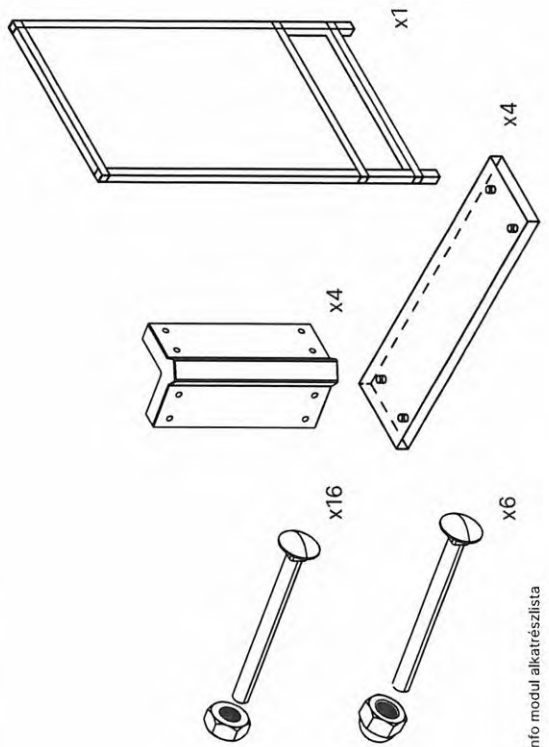
Az info modul alkalmas információ közlésére, vagy utcai kiállítások rendezésére. Expandált háló felülete segíti a különböző installációk kihelyezését, míg megnehezíti a graffitizést és firkálást.

Szerkezete egymáshoz hegesztett 40mm-es zártszelvényekből áll, a beton elemekhez átmenő csavarral és zárt anyával rögzíti. A zárt szelvény alsó keresztirúdjára gondoskodik a két betonelem összerogósáról és elzárja a hézagot köztőlük, így könnyebb takaríthatóságot biztosítva.

A fektetett betonelemek alatti hézagot újrhasználható gumi járólappal tölti ki, amelybe süllyesztett anyával rögzülnek átmenő csavarok. Ez nem csak a kosz bekotródását akadályozza, de rugalmassága minimálisan segíti a kisebb egyenetlenségek "kimosogását".

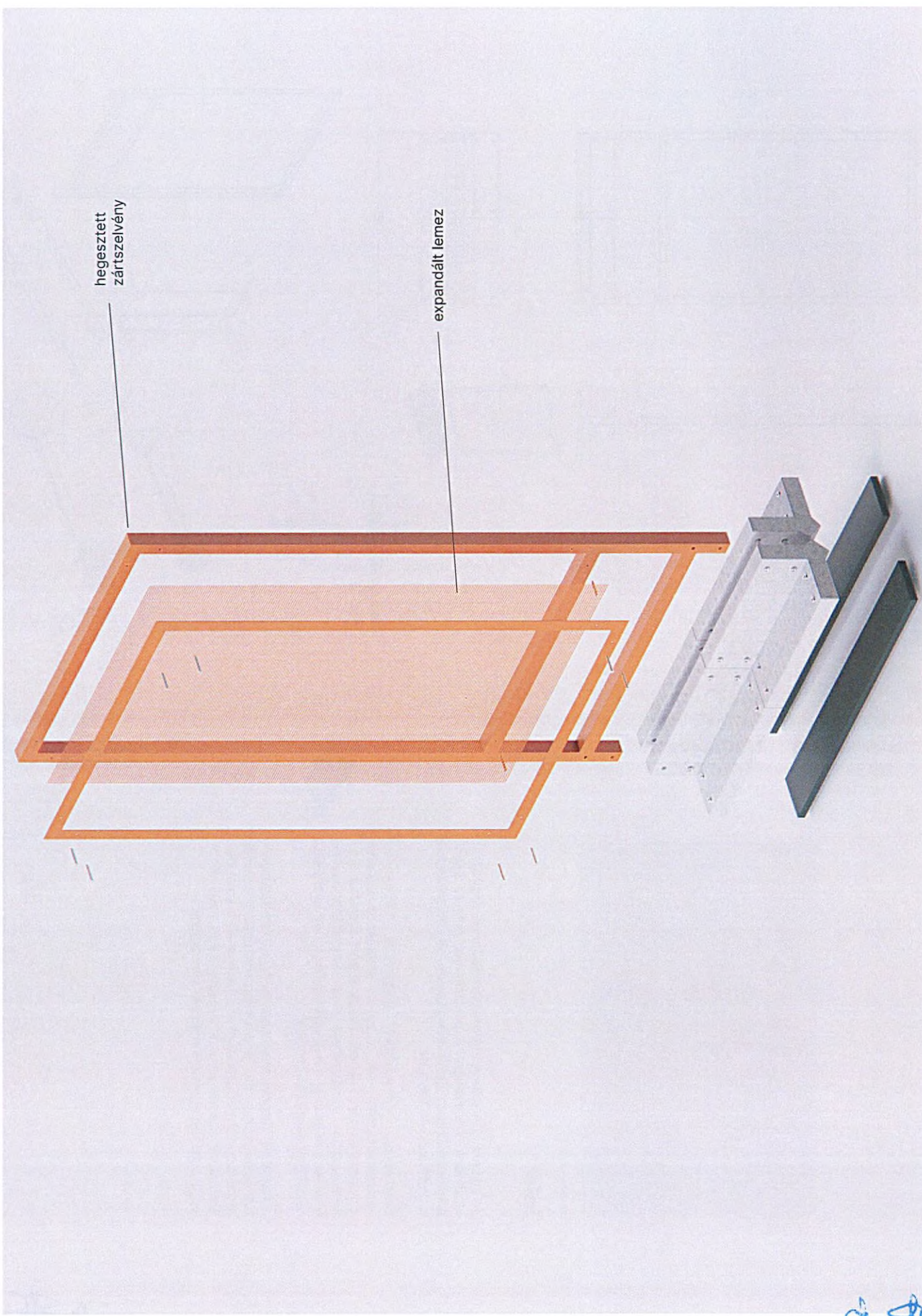

40. ábra - info modul fő méretei

41. ábra - info modul alkatrészlista

48

hegesztett
zártszelvény

expandált lemez

42. ábra - info modul robbantott ábra

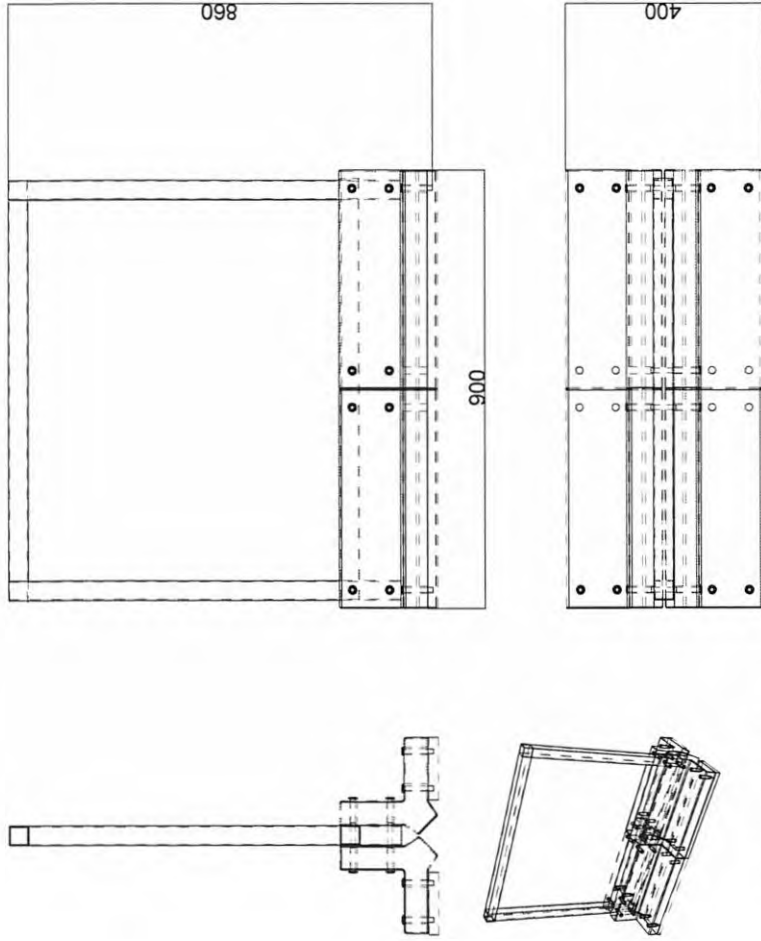
[Handwritten signature]
46
49

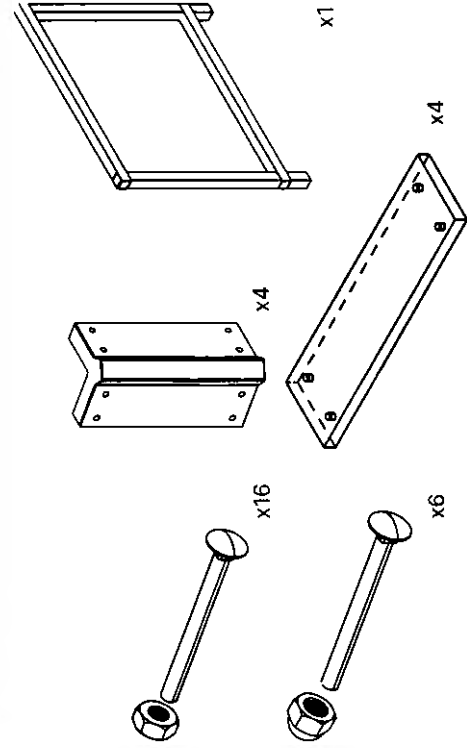
43. ábra - bringa

bringa

a biciklitároló modul az info-val megegyező módon épül fel, kivétel az expandált lemezt. Befoglaló mérete 900x900x400mm, a négy betonelem súlya miatt szabadonálló installáció lehetséges.

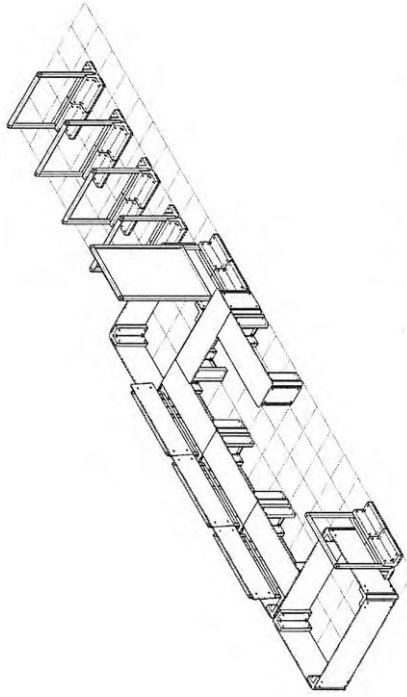
44. ábra - bringa modul fő méretei

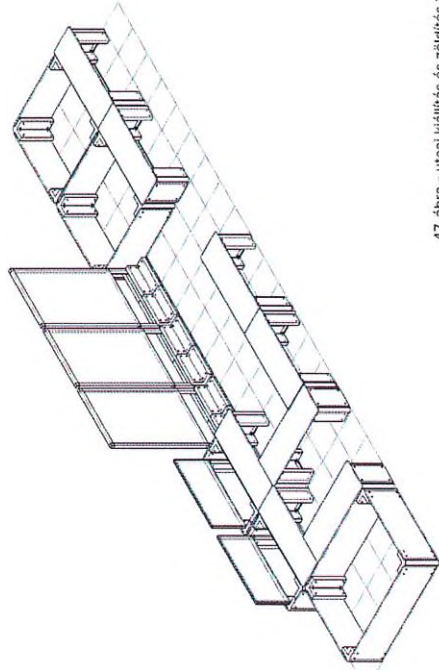
45. ábra - bringa modul alkatrészlista

alakíthatóság

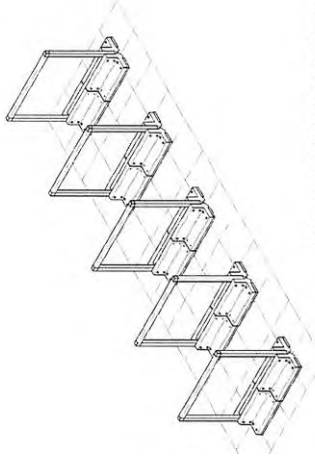
A különböző funkciókat ellátó modulokat számos módon rendezhetjük, így más-más konfigurációt kapva.

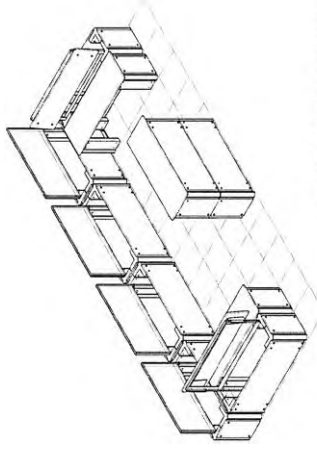
46. ábra - szomszédos társalgó 2 parkolóhelyen

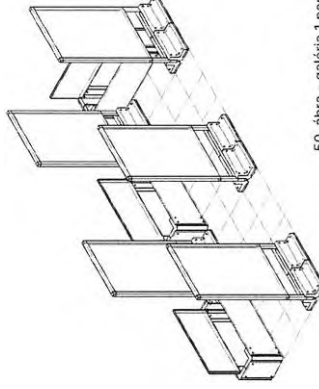
47. ábra - utcai kiállítás és zóidítás 2 parkolóhelyen

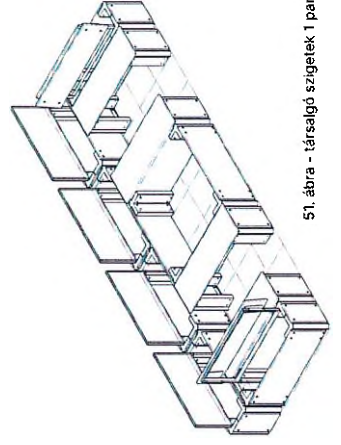
48. ábra - biciklitároló 1 parkolóhelyen

49. ábra - kevés állandó bútor 1 parkolóhelyen

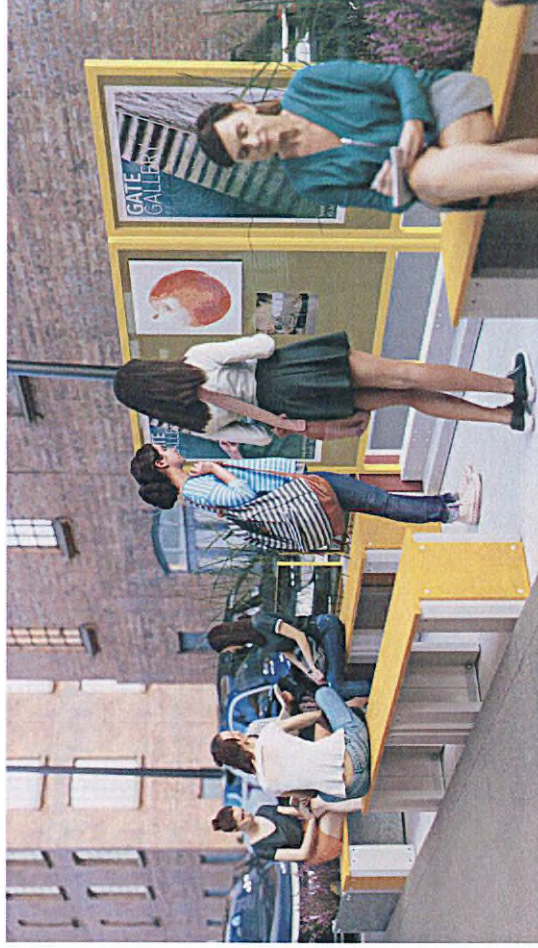
50. ábra - galéria 1 parkolóhelyen

51. ábra - társalgó szigetek 1 parkolóhelyen

alakíthatóság

A betonelemekre épülő könnyűszerkezet anyagainak és színeinek variálásával számos eltérő hangulatú hely és helyzet hozható létre, melyben a kit mégis felismerhető és egységesek képet alkot.

52. ábra - élénk színekkel operáló kiállítási elrendezés

53. ábra - intenzív színekkel kiemelkedő kit egy megromlott állapotú környezetben

54. ábra - a környezetbe simuló visszafogott színekkel működő parklet

anyagválasztás

A használt anyagok kiválasztásakor célom volt, hogy könnyen megmunkálható és szakipari munkával elkészíthető elemekkel dolgozzak, mivel a tárgyak nem klasszikus termék eladási formában működnek, hanem skálázható, alkalmankénti önkormányzati megrendelésben, amelyet helyi vállalkozók kivitelezhetnek az aktuálisan rendelkezésre álló és beszerezhető anyagokból, ezzel rugalmasabb alternatívát kínálva az utcabútor forgalmazók áttűtési idejénél.

ülőlap

Az ülőlap anyagához ezeknek a kritériumoknak megfelelő anyagként az ecopanelt, thermo borovi fenyőt, vörösfenyőt valamint az újrahasznosított gumigranulátum járólapot találtam.

A csomópontok tervezésekor azonban anyagtarakérosság miatt úgy véltem célszerű öntartó anyagokat választani, így a faanyagok mellett döntöttem.

Könnnyű megmunkálhatóság mellett szólt a hőkezelt borovifenyő teraszdeszka és a vörösfenyő teraszdeszka D4-es keresztmetszettel, mivel előre gyalultak és a széleik kerekítettek, 145mm-es szélességük és 4m-es hosszuk miatt pedig egy deszkából építhetünk egy padnyi ülőfelületet.

Költséghatékonyabb, de munkaigényesebb választás lehet a vörösfenyő fűrészárú, míg laminált zsálatábla gyorsabb placemaking helyzetekben nyújthat megoldást.

A pad méreteinek megfelelő próbadarabokkal "terhelési tesztet" végeztem, melyben a pdsign studio volt segítségemre. Itt kiderült, hogy legalább 26mm vastagság szükséges a borovi fenyőből, míg a vörösfenyő már 24mm-es vastagságnál is jól működik középső átkötéssel.

emelt alap

a járda szintjére emelő alapfelület elkészíthető járdalapból, 2cm vastag greslapól továbbá hőkezelt fából és wpc-ből is. A magasság beállításához könnyen beszerezhetőek a műanyag beállítótalpak.

55-56. ábra - Állítható magasságú alapok, járólaphoz és fához

57-58. ábra - D4 keresztmetszetű hőkezelt borovi- és vörösfenyői teraszdeszka

59. ábra - terhelési próba deszkákkal

szerkezeti elemek

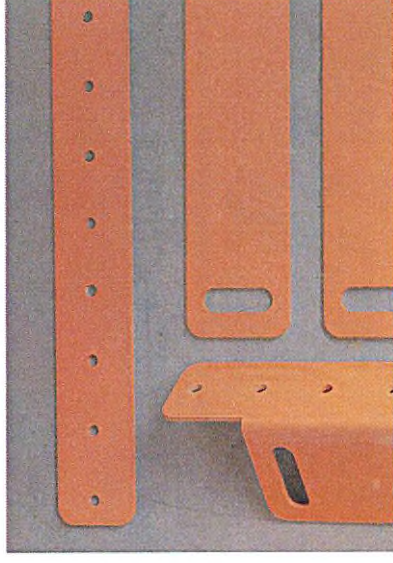
A szerkezeti elemekhez és csomópontokhoz horganyzott és szinterezett acél elemeket használnak. Ezek a kít talán leginkább infrastruktúra-igényes darabjai, de itt is szakipari és lokálisan végezhető munkáról beszélünk. A csomóponti elemek lézervágottak és CNC hajlítottak, erre számos cég áll rendelkezésre a régióban. A segélyelem L vasak, laposvasak és expandált lemez használatával jön létre, míg az info tábla és a biciklíoszlop szerkezete zártszelvényekkel operál.

oldalpanelek

Az üléslapokhoz hasonlóan itt is használhatóak a D4-es keresztmetszetű fa elemek, de ezen túl előnyösebb a 18mm vastag ecopanel és a 20mm vastag cementkötésű faforgácslap is, mivel ezek víztűrő képessége jóval kiemelkedőbb és árfekvésük is kedvezőbb.

A tervezés folyamán felmerült a trapézlemez használata is, de a felmelegedés és a szélek eldolgozatlanlansága miatt ezt az opciót végül elvettem.

Az ágyásoknál a föld és az oldalpanelek közé öntapadó vízzáró geotextília kerül, míg alul a panelek a földtől minimálisan elmeleve helyezkednének el, így segítve az esővíz szabad áramlását.

60. ábra - elkészült szinterezett csomóponti elem

61. ábra - újrahasznosított műanyag hulladékból készülő "ecopanel"

62. ábra - cementkötésű faforgácslap

58
55

méretetek meghatározása

A sarokelemet és a ráépülő funkciókat egy 40x40 cm-es raszterre helyezve terveztem, mivel ez az egységrendszer értelmezhető a növények, az emberek és a parkoló dimenzióiban egyaránt. A betonelem körülbelül 20 kg tömegű, 20x20cm méretű négyzetbe írható, magassága 45 cm.

A méretek validálásához és kipróbálásához 1:1-es tömegmodelleket készítettem, továbbá a parkoló-foglalások alkalmával a raszter felrajzolásával a modulok közti tereket és dimenziókat is kipróbálhattam.

A növénytárolók kialakításánál Nagy Adrienn tájépítésszel konzultáltam a növények helyigényéről és a megfelelő tárolóméretéről. Itt kiderült, hogy nincs univerzális megoldás a növénytársításra, azonban a 450mm mélyesség a legtöbb evelő növény számára megfelelő.

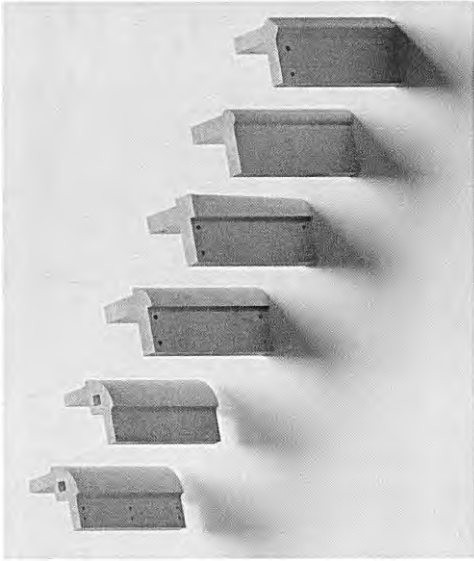

63. ábra - 1:1 modell a parkolóterében

64-67. ábra - 1:1 modellek a méretek tesztelésére

56

68. ábra - sarokelem formai alakulás, tisztulás

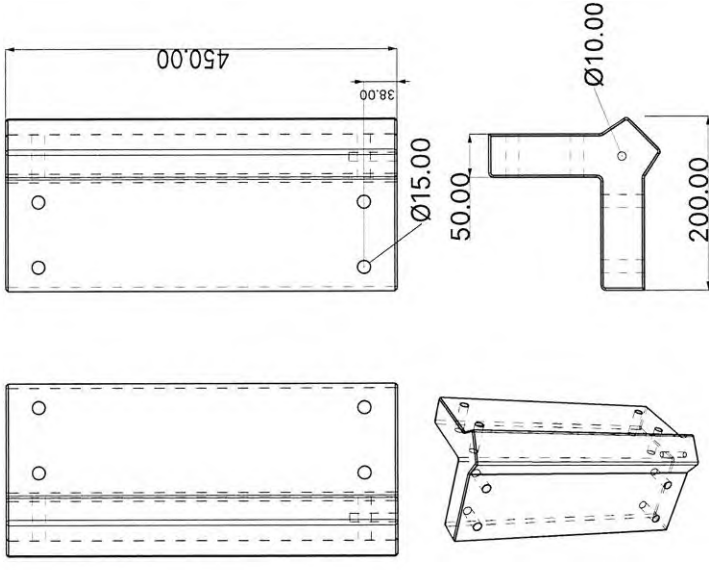
a sarokelem evolúciója

A beton sarokelem kezdeti formája kifejezetten összetettnek indult, mely a betonöntésben való jártasságom hiányából fakadt.

Hogy jobban megérthessem a zsaluzás technikáját és az egyszerű önthetőség kritériumait, a beton tulajdonságait és az anyagbeli különbségeket több alkalmas szakmai konzultációt folytattam Nagy-Mihály Márkkal a VPI Beton tervezőjével.

A konzultációk eredményeként sikerült egy kétrész- és síklos zsaluval elkészíthető formát kialakítanom, amely Y formájának kiálló sarkával biztosítja a ráépülő panelek bütűjének takarását.

A rajta elhelyezkedő 8 átmenő lyukba M10-es csavarokkal rögzíthetjük a csatlakozó alkatrészeket, míg az aljában található fúratba opcionálisan egy menetes szár helyezhető, amelybe állítólábát csavarhatunk egyenetlen terep esetén.

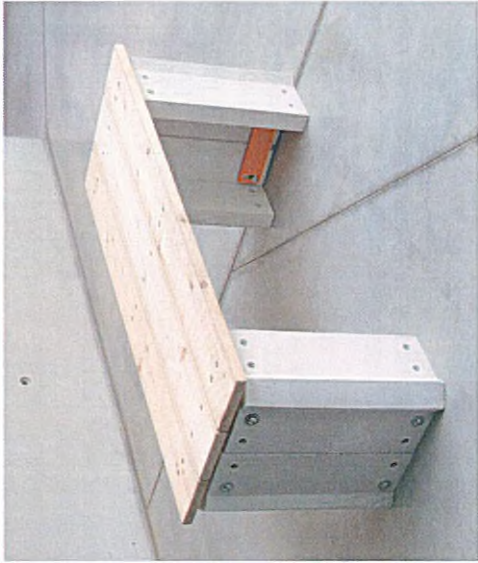

69. ábra - a végleges sarokelem főbb méretei

A beton szélein a letöréseket úgy alakítottam, hogy az a betonnál jellemző lepattanásokat és repedéseket kiküszbölje.

Anyagában gyors megoldásként a HPC finombeton merült fel, azonban hosszú távon érdemes egy egyszerűbb és kevésbé rideg hagyományos betonkeverék kialakítása, melyben makroszálak erősítik a szerkezetet.

A hagyományos beton előnye a finombetonhoz képest az árfekvésben, a könnyebb megmunkálhatóságban és az öntött oldalon is egyenetlesebb felületben jelentkezik.

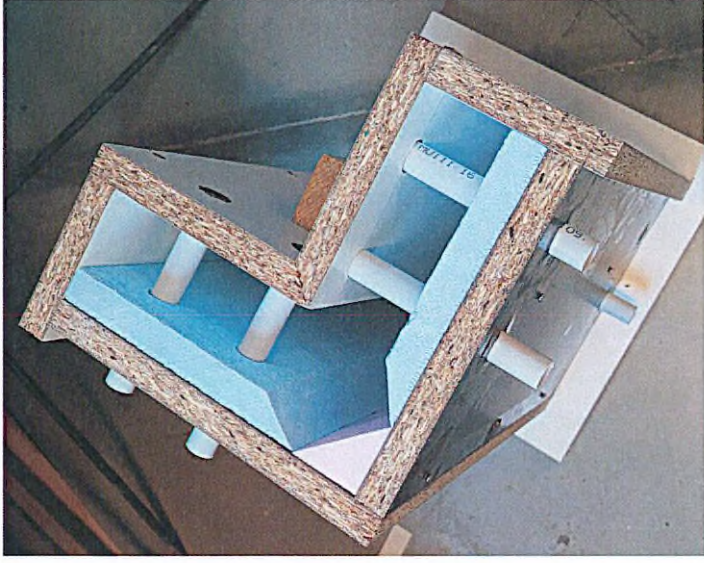

70. ábra - az elkészült pad prototípus

prototípezálás

A digitális tervezés és a tömegmodellek után prototípezálásba kezdtem, hogy empirikus tapasztalatokat szerezzek a beton öntési folyamatáról, a fém és fa alkatrészek megmunkálásáról és a tárgy működéséről.

Egy pad elkészítését tűztem ki célul, mivel ez a modul van kitéve a legtöbb dinamikus terhelésnek és mindhárom anyagkapcsolat megtalálható benne.

71. ábra - zsalu laminált lemezből, XPS-ből és MŰ III-as csövekből

zsaluzat

A két darab kétrészes zsalu a MOME műhelyében készítettem el, laminált lemezből és XPS-ből- a kis példányszám okán. A laminált lemezt csónakiakkal impregnáltam, így megakadályozva a szélek felázását, míg az átmenő lyukakat 16-os MŰ III-as csövekkel, kirekesztéssel oldottam meg.

Ez az egyszerű low-tech zsalu az XPS darabokat leszámítva kiváló állapotban maradt két öntés után, így kiderült, hogy megfelelően impregnált zsaluába is elég lehet az elemek gyártására, de hosszú távon és nagyobb példányszám esetén célszerű a műgyanta/ kompozit, vagy fém zsaluat elkészítése.

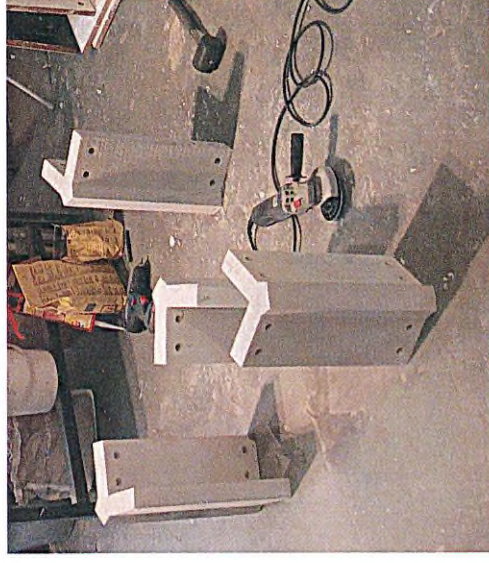
72. ábra - keverés

beton öntés

A sarokelemek öntésében az S39 Hybrid Design Studio volt segítségemre. MC szálerősített finombeton keverékkel dolgoztunk, a beton színét pedig vas-oxidal sötétítettük, hogy nehezebben koszolódo felületet kapjunk.

Két nap száradási idő után a forma levétele nem okozott különösebb nehézséget, bár az XPS lapok és a PVC cső hozzáragadt az öntvényhez. Ezt követően a második öntésnél már nagyobb figyelmet szenteltünk a megfelelő formaleválasztásnak, amely eredményesnek bizonyult és minden zsalu alkatrész sérülés nélkül eltávolíthatóvá vált.

Az elemeket ezután rezgőcsiszolóval minimálisan felületkezelttem, eldolgozva az éleket. Ez a lépés a zsalu belső élének kiszilikonozásával vagy éltörések behelyezésével kihagyhatóvá válik.

73-74. ábra - a kiöntött darabok és csiszolás

59

66

75-76. ábra - a lézervágott fémalkatrészek szinterezés előtt és után

fém csomóponti elemek

A 3mm-es acélalkatrészeket lézervágással és CNC hajlítással munkálták meg a Recodesk Kft-nél. Ez kis példányszámban kissé költséges megoldás, de jól skálázható, és mivel az így előállított fémalkatrészek száma alacsony, méretük moderált raktározásuk nem okozhat nagy nehézséget. Felületkezelésüket horognyázzal, majd szinterezéssel terveztem, de a prototípus esetén elégségesnek tartottam a szintert. Ezt Fodor József Szinterező műhelye végezte.

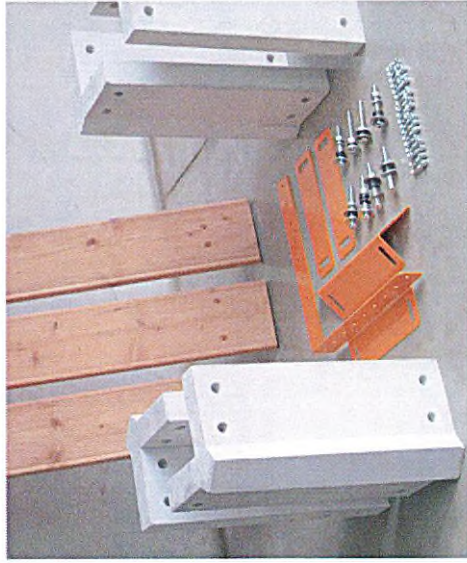

77. ábra - a vörösfenyő lécek

ülőlap

Az ülőlap beszerzésénél hasznosnak bizonyult az a tervezői döntés, hogy különböző anyagok befogadására alkalmas csomópontot hoztam létre, mivel számos faterlepen nem voltak elérhetőek a hirdetett alapanyagok.

A prototípushoz végül 24mm-es vörösfenyő teraszdeszkát választottam, amely D4-es keresztmetszetének köszönhetően csupán a sarkok felsőmaróval történő kerekítését, a süllyesztett furatok elhelyezését és olajozást igényelt, amely folyamatok mindösszesen kevesebb mint egy órát vettek igénybe.

78. ábra - pad alkatrészek

összeszerelés

Az összeszereléshez szükséges csavarok beszerzése ilyen alacsony számban a vártnál nagyobb nehézséget okozott. Az M10-es D fejű csavarok szinte sehol nem voltak készleten, továbbá az M10-es gumialátét is ritka darabnak bizonyult.

A tárgy összeillesztése egyszerű, egy ember által végezhető és gyors folyamat. A csomópontok beállító-furatai ténylegesen segítették a könnyű összeszerelést, azonban kisebb magasságú furatok is elegendőek lennének.

A gumialátétet saját készítésű elemmel pótoltam, amíg nem találtam a piacon elérhető alternatívát.

79-80. ábra - pad összeszerelés közben és után

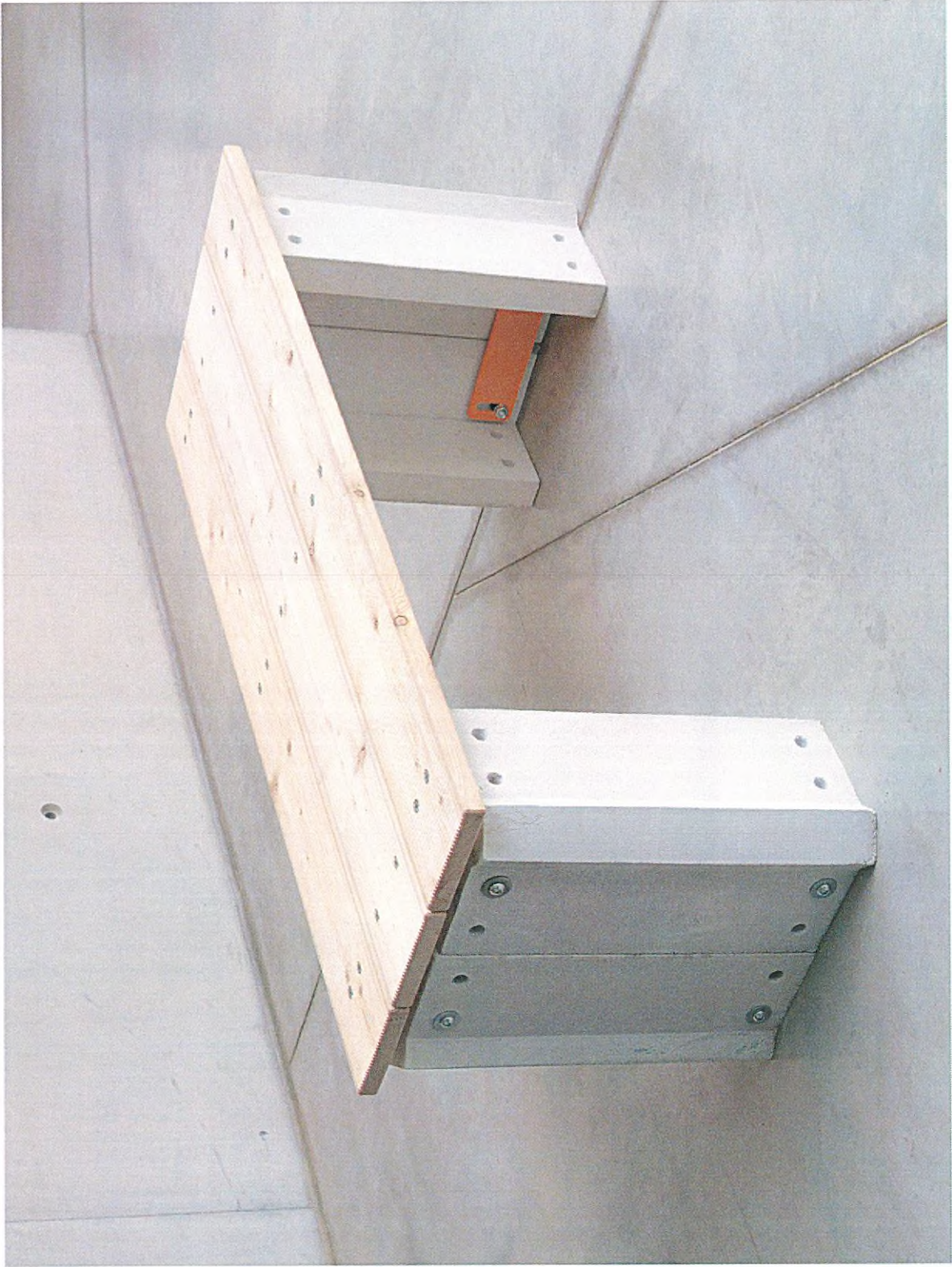

81. ábra – pad két személlyel

82. ábra – pad részletkép

72
62

83. fibra - pad

74
63

84. ábra - 1:10 makett a parkletről

a parkletek közösségi tervezhetősége

Fontosnak tartottam kipróbálni, hogy az általam tervezett modulok miként működnek egy valós szituációban, illetve mennyire képesek befogadni az alulról jövő különböző ötleteket, változtatásokat.

Ezért a Lehetőségek Terén megvalósuló mikroparkok tervezésében több, partícipatív workshopot tartottunk a RÉV8 Zrt. dolgozóival (Gyórfi Dániel és Tóbiás Lonci) együttműködve. A résztvevők között volt középiskolás hallgató, középkorú helyi lakos és a Lehetőségek Tere munkatársai is.

A workshopokon felmértük az alapvető funkció igényeket, a használati helyzeteket, majd 1:10-es makett segítségével közösen modelleztünk a helyszínen. A megoldásokat aztán 1:1-ben is felrajzoltuk a térben, amely sokat segített az így kialakuló szituációk megértésében, és számos olyan problémára világítottak rá, amelyek a maketteknek nem merültek fel.

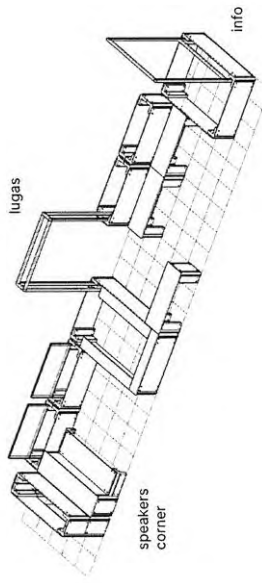
Ezt követően a terveket egy közös konzultáció során optimalizáltuk így megkapva a végleges elrendezést. A modellhez a léptékrendszer raszterhálóját használtam alapul, ami egyrészt segítette a munkát és a tárgyak felmérését, de korlátozó tényező is volt, hiszen csak ebben a rendszerben gondolkozva készíthettek elrendezéseket.

Az elemek szabad elhelyezése jól működött és számos kisebb egyedi megoldással is kiegészültek az eredetileg tervezett modulok, mint például a lugas, vagy a fekvő és álló sarokelemekből építkező speakers corner és az ágyások sarkára hegyezett ülőke.

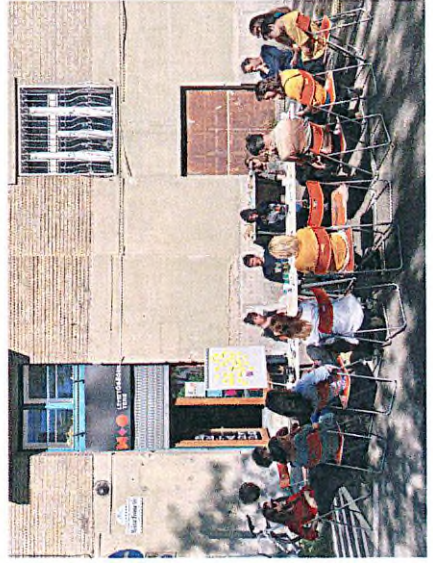
A workshop sorozat ezen kívül a mikroparkban helyet kapó, a Lehetőségek Tere Colonia Herbaria növényekkel kapcsolatos művészeti projektjének tervezésével is szolgált.

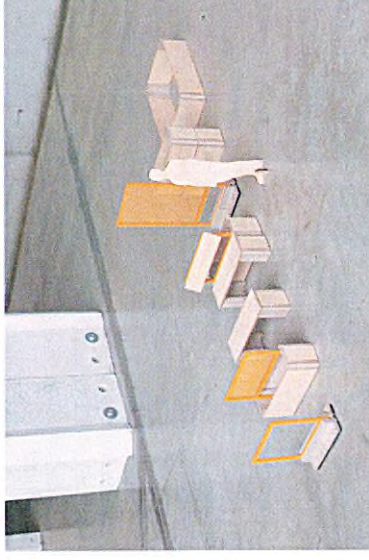
85. ábra - Kiegészítések, új elemek jelölése

86. ábra - a Lehetőségek Tere előtt megvalósuló Mikropark elrendezése

87-88. ábra - képek a workshopokról

89-90. ábra - makett öntés és a kész modulok

1:10 makettek

A diplomakiállításához elkészítettem a modulok 1:10-es léptékű makettjét, amely sarokelemeit ténylegesen betonból öntöttem, ez megkönnyíti az elemek mozgását és pontos felhelyezését ebben a léptékben, így a szemléltetésen túl a jövőben akár tervezési/modellezési eszközként is szolgálhat egy workshop során.

Handwritten signature in blue ink.

adaptibilitás, alkalmazhatóság, hosszútávú működés

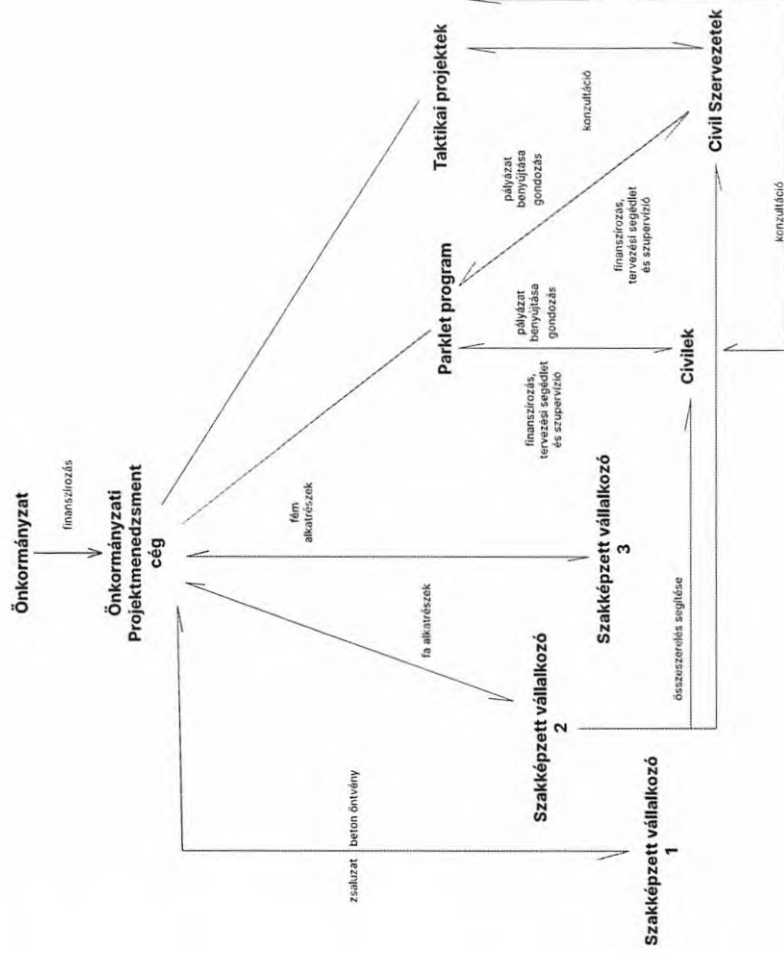
A készlet tervezése során egyértelművé vált, hogy a tárgycsoport nem csak parklet, de egyéb placemaking szituációkban is használhatóvá válhat.

Győrfi Dániel – a Rév 8 Zrt. munkatársa – segített feltérképezni olyan jelenleg zajló VIII. kerületi projekteket, amelyekben a placemaking | parklet kit használható lenne.

A termékcsoport előnyei az alakíthatóságon és a részvételi tervezés és építés elősegítésén túl a gyors át-futási idő és helyi gyártásban is rejlik. Dániel elmondása alapján egy forgalmazótól rendelt bútor átlagos megérkezési ideje 12 hétre tehető. Ennyi idő alatt 10 zsaluval és heti 3 öntéssel számolva 360 betonelem gyártható le, ami 90 más-más funkciót ellátó modult jelent.

A készlet gyártását az önkormányzati cégek tulajdonában álló zsalukkal, megbízásos alapon vízionálom. Így az éppen rendelkezésre álló szakképzett munkaerővel együttműködve rugalmas gyártás hozható létre, ahogy a fa és fém alkatrészek gyártását is helyi szakképzett munkások véggeznék.

A tárgyak egyaránt működhetnek civil gondozásban, mint a megvalósuló mikroparkok esetében és önkormányzati fenntartásban is, ahogy a következő taktikai városi átalakítások esetében látható.

80
66

92. ábra -Harminczettesek Tere

Harminczettesek Tere

A Harminczettesek Tere egy "nem-tér", nincsenek definiált határai és az emberek leginkább egy közlekedési csomópont, vagy átszállási helyre asszociálnak a hallatán.

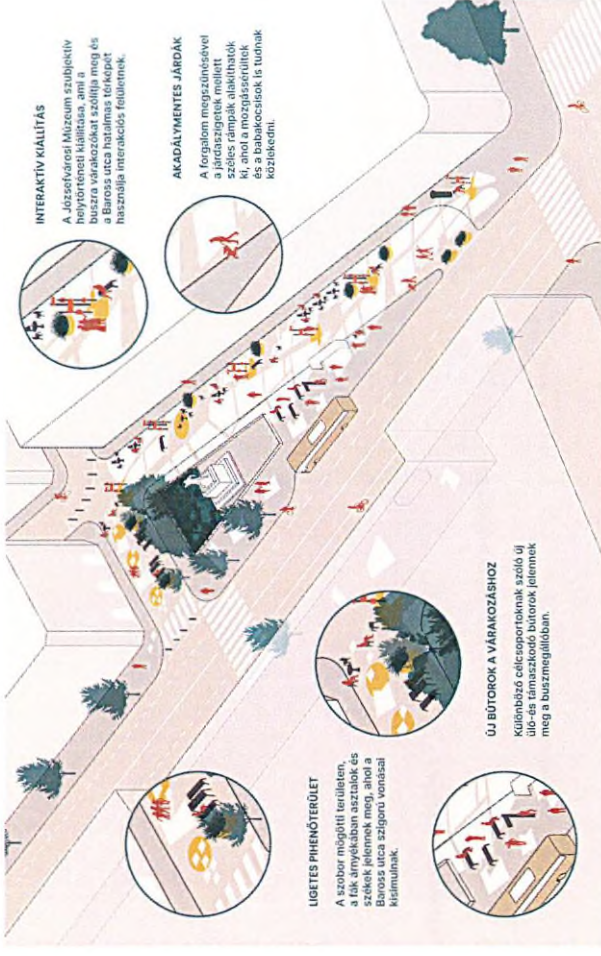
Rossz gyalogosinfrastruktúrája és a várakozó helyek hiánya egy olyan térré teszik, amin legtöbben csak átsietnek.

2023. nyarán egy időszakos átalakítás veszi kezdetét, amely során a Harminczettesek tere szervizútja és a Kisfaludy utca Baross utcai torkolata közötti teret átalakítva egy gyalogosbarát közösségi térré válik.

A hosszútávú átalakítás terveit itt mutatják be és itt várnak a helyiektől is visszajelzést, a tér megújítása pedig 2024 első felében történik majd.

Az időszakos átalakításhoz pihenőterületet jelöl-
nének ki, új bútorokat helyeznének el és interak-
tív köztéri kiállítást terveznek (RÉV 8 Zrt. 2023).

Ezek a funkciók akár a placemaking | parklet kit ele-
meiből is elváthatók, különösen, mivel olyan beren-
dezési tárgyak szükségesegek amelyek "a taktikai átal-
akítás után a kerület más részein, esetleg más kísérleti
átalakításoknál is használhatóak" (RÉV 8 Zrt. 2023).

93. ábra -Harminczettesek Tere időszaki használati rajz

82
GT

94. ábra -Víg utca

Vígabb utca

A Vígabb utca a 2022-es közösségi költségvetés egyik nyertes projektje, amely a Víg utca Déri Miksa és Vásár utca közötti szakaszának átalakítását jelenti. A Rákóczi téri csarnok mögött megszűnik az átmenő járműforgalom és zöldítés veszi kezdetét. Eddig két közösségi tervezési workshop történt.

Az átalakításban két, egy 27,4×3,34m és egy 15×3,27m-es szakaszon terveznek zöldítést planterekkel és utcabútorokkal. A mellékelt látványterv az így létrejött terek belakását mutatja be a placemaking | parklet kittel.

95-96. ábra -Víg utca jelenleg és a placemaking | parklet kit-tel átalakítva

97-98. ábra - Barcelonai iskolautcai átalakítások

Iskolautcák

A Rév8 Zrt. Barcelonai mintarabiztonságosabbá szeretné tenni az iskolák előtti tereket, komplett sétáló szakaszt, vagy nagyobb parkletszerű teresedéseket létrehozva előttük. A mellékelt ábrákon láthatóak az átalakításra szánt területek és néhány Barcelonában létrejött példa.

Ezekben a scénáriókban is használható lenne a placemaking | parklet kit, melynek ágyszalai, padjai és támaszai élehető tereket teremtenének a várakozó szülők és a szünetben kint zsi bongó gyerekek számára.

99-101. ábra - Iskolautcai átalakítások helyszínei

69

összegzés

A placemaking | parklet kit tervezése során igyekeztem végig fenntartani eredeti célkitűzéseimet.

Az együttműködés által számos lehetőségem nyílt élesben tesztelni a projektet mind rendszer, mind termék és gyárthatóság szintjén.

Eredményeképp úgy érzem sikerült egy olyan készletet terveznem, amely továbbfejlesztéssel képes lehet segíteni a taktikai urbanisztikai törekvéseket. Egy új, gyors, rugalmas, javítható és lokálisan előállítható készletként vállalhat szerepet benne, segítve az alulról építkező törekvéseket és helyet hagyva a közös tervezésnek és építésnek.

Egyéni fejlődésemben is nagy szerepe volt ennek a fél évnek, hiszen egy új gyártástechnológiákat ismerhettem meg és az éles helyzet számos kihívással szembesített. Remélem a projekt idővonala nem szakad meg a diplomavédéssel és a Lehetőségek Tere előtti mikropark megépítése számos új tanulsággal szolgál, amelyeket beépíthetek a továbbfejlesztésbe.

88

köszönetnyilvánítás

Műleírásom végén szeretnék köszönetet mondani minden embernek aki segítette a projekt létrejöttét.

A teljesség igénye nélkül köszönöm: Püspök Balázsnak, Veres Bálintnak, Györfi Dánielnek, Tóbiás Loncinnak, a Rév8 Zrt-nek, a Lehetőségek Tere Dolgozóinak és workshop résztvevőinek, Nagy-Mihály Márknak, Csapody Máténak, az S39 Hybrid Design Studionak, Nagy Adriennek, Bíró Botondnak, Szilágyi Csabának, Bazsó Ferencnek, Kerékgyártó Andrásnak, Juhász Istvánnak, Kisgyörgy Balázsnak, Lábady Leónak, Orlai Balázsnak, a Recodesk Kft-nek, Fodor József szinterézóműhelyének és mindenki másnak aki kitarthóan szemlélte és segítette a folyamatot.

forrásjegyzék

- Bishop, Peter és Williams, Lesley. 2012. *The Temporary City*
New York: Routledge
- City and County of San Francisco 1. 2022. *Shared Spaces Manual*
Megtérintve: 2022.12.09.
<https://sf.gov/sites/default/files/2022-09/Shared%20Spaces%20Manual.pdf>
- Dovey, Kim. 2016. *Urban design Thinking: A Conceptual Toolkit*
London: Bloomsbury Academic
- Grätzl Oase. 2022. "Grüne Parklets"
Megtérintve: 2022.12.09.
<https://graetzloase.at/en/green-parklets>
- Jakabfi Kovács Boglárka. 2022. "A rendszerszemléletű design egy próbája az oktatásban" Építészforum, február 17. Megtérintve: 2022.12.09
<https://epiteszforum.hu/a-rendszerszemleletu-design-egy-pro-baja-oktatásban>
- Mari, Enzo. 1974. "Autoprogettazione"
Mantova: Tipografia Commerciale,
- RÉV 8. Zrt. 2023. "Harmínkettesek Tere"- Belső Használtú Dokumentum
- Scharfenberg, Marielle. 2022. "Activating Underused Spaces-A place to Biz] at EUniverCities in Innsbruck" By Design Or By Disaster November 30. Megtérintve 2022.12.09
<https://designdisaster.umbz.it/a-place-to-bz-at-eunivercities-in-innsbruck/>
- Yewo 2018, "Grätzloase Stadtmöbel"
Megtérintve: 2023.05.31.
<https://www.yewo.at/projects/graetzloase/>

képjegyzék

1. ábra: saját render
2. ábra: A place to Biz) forrás: <https://aplacetobz.com/>
Megtérintve: 2023.05.31.
3. ábra: saját ábra
4. ábra: Rév 8 Zrt. Mikroparkok: <http://rev8.hu/mikroparkok/>
Megtérintve: 2023.05.31.
5. ábra: Vestre Parklet 2.0: <https://vestre.com/news/the-right-to-roam-and-democratic-design>
Megtérintve: 2023.05.31.
6. ábra: Meristem Design parklet: <https://www.meristemdesign.co.uk/parklets>
Megtérintve: 2023.05.31.
7. ábra: Interboro AD BLOC: <https://www.interboropartners.com/projects/ad-bloc>
Megtérintve: 2023.05.31.
- 8-14. ábra: Google Street view
Megtérintve: 2023.03.24.
15. ábra: Parkolófoglalás a Lehetőségek Terénél, Fotó: Lehetőségek Tere
16. ábra: saját rajz
17. ábra: Enzo Mari, Sedia 1- Designboom: <https://www.designboom.com/design/enzo-mari-autoprogettazione-for-arte/>
Megtérintve: 2023.05.31.
18. ábra: Yewo Parklet: <https://www.yewo.at/projects/graetzloase/>
Megtérintve: 2023.05.31.
- 19-54. ábra: saját képek
- 55-56. ábra: Teraszburkolatok: <https://www.teraszbolt.hu/>
Megtérintve: 2023.05.31.

- 57. ábra:** Jaf Holz thermo-borovi: <https://www.jafholz.hu/terraszenfinder/Thermo-Borovi-Teraszburkolat--Lunadeck-2--A-Minoseg-43830218>
Megtekintve: 2023.05.31.
- 58. ábra:** Finn Fatelep: <https://finnfatelep.hu/termek/vorosfeno-teraszburkolat-ab-min-40x145mm/>
Megtekintve: 2023.05.31
- 59-61. ábra:** saját fénykép
- 62. ábra:** Káplár fatelep: <https://kaplارفatelep.hu/spd/ck-b10/10x1250x3200mm-Cement-kotesu-fatorgacs-lap-Betonyp>
Megtekintve: 2023.05.31.
- 63-76. ábra:** saját fénykép
- 77. ábra:** Finn Fatelep: <https://finnfatelep.hu/termek/vorosfeno-teraszburkolat-ab-min-40x145mm/>
Megtekintve: 2023.05.31
- 78-86. ábra:** saját képek
- 87-88. ábra:** Lehetőségek Tere Workshopok. Fénykép: Lehetőségek Tere
- 89.-91. ábra:** saját ábra
- 92. ábra:** Harmínckettesek Tere: Google Earth Pro
- 93. ábra:** Harmínckettesek Tere időszaki átalakítása: Rév 8 Zrt.
- 94. ábra:** Vig utca Rév 8 Zrt. <http://rev8.hu/vigabbutca/>
Megtekintve: 2023.05.31.
- 95. ábra:** Vig utca a Déri Miksa utca felől: Google Earth Pro
Megtekintve: 2023.05.31
- 96. ábra:** saját ábra
- 97-98. ábra:** Barcelonai iskolautcák: <https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/que-fem-i-per-que-urbanisme-per-als-barris/protegem-escoles>
Megtekintve: 2023.05.31.
- 99-101. ábra:** Rév 8 Zrt. belső használatú ábrák

[Handwritten signature]